

WIELOLETNI PLAN FINANSOWY

GMINY DOBRA

NA LATA 2005-2014



URZĄD MIEJSKI W DOBREJ
PL. WOJSKA POLSKIEGO 10
62-730 DOBRA



**PROJEKT POWSTAŁ W RAMACH PRAC DORADCZYCH
WIELKOPOLSKIEGO OŚRODKA KSZTAŁCENIA I STUDIÓW SAMORZĄDOWYCH**

LUTY 2005

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. ANALIZA BUDŻETU GMINY W LATACH 2000-2004	6
1.1. Bilans dochodów i wydatków budżetowych.....	6
1.2. Dochody	7
1.3. Wydatki z budżetu Gminy	12
1.4. Wydatki inwestycyjne.....	13
1.5. Podsumowanie i wnioski	16
2. METODYKA OPRACOWANIA WPF	17
3. ZAŁOŻENIA DO PROGNOZY DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH GMINY DOBRA	20
3.1. Założenia makroekonomiczne.....	20
3.2. Założenia ogólne	20
3.3. Założenia zmian dochodów budżetowych	22
3.4. Założenia zmian w wydatkach budżetowych.....	25
4. WYNIKI PROGNOZY DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH GMINY NA LATA 2005-2014.....	26
5. PROGNOZA WOLNYCH ŚRODKÓW W BUDŻECIE GMINY DOBRA W LATACH 2005- 2014.....	28
6. WYNIKI OBLICZEŃ – TABELI I WYKRESY	30

SPIS TABEL

Tabela 1.1. Porównanie dynamiki dochodów i wydatków Gminy (rok poprzedni = 100)	7
Tabela 1.2. Dochody ogółem a dochody własne budżetu Gminy.....	8
Tabela 4.2. Udział podatków lokalnych w dochodach ogólnych gminy.....	9
Tabela 4.3. Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa.....	10
Tabela 1.7. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu Gminy	13
Tabela 1.8. Inwestycje w Gminie Dobra w latach 2000-2004	15
Tabela 3.1. Prognoza poziomu inflacji i Produktu Krajowego Brutto	20
Tabela 3.2. Podział dochodów.....	20
Tabela 3.3. Podział wydatków.....	21
Tabela 4.1. Dochody i wydatki bieżące Gminy Dobra w latach 2000-2014 (w zł).....	27
Tabela 5.1. Wolne środki w budżecie Gminy Dobra w latach 2000-2014.....	28

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1.1. Porównanie poziomu dochodów i wydatków budżetu Gminy (w zł)	6
Wykres 1.2. Struktura dochodów budżetu Gminy w latach 2000-2004	7
Wykres 4.5. Struktura podatków i opłat lokalnych.....	9
Wykres 1.4. Struktura wydatków budżetowych	12
Wykres 1.5. Wydatki budżetowe ogółem a wydatki inwestycyjne (w zł)	13
Wykres 1.6. Struktura wydatków inwestycyjnych.....	14
Wykres 4.1. Dochody i wydatki bieżące Gminy Dobra w latach 2000-2014 (w zł)	26
Wykres 5.1. Wolne środki w budżecie Gminy Dobra w latach 2000-2014	28

WSTĘP

W lipcu 2003 roku Gmina Dobra, reprezentowana przez Burmistrza Gminy, podpisała dwie umowy z Wielkopolskim Ośrodkiem Kształcenia i Studiów Samorządowych z Poznania - na opracowanie Wieloletniego Planu Finansowego na lata 2005-2014 oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2005-2009.

Niniejszy dokument jest Wieloletnim Planem Finansowym Gminy Dobra na lata 2005-2014. Jest on efektem prac pracowników Urzędu Miejskiego w Dobrej, a szczególnie Skarbnika Gminy oraz konsultantów WOKiSS. Zakres zrealizowanych prac był następujący:

1. Analiza budżetu Gminy i jego struktury za lata 2000-2004 wraz z wyznaczeniem trendów i prawidłowości w kształtowaniu się poszczególnych pozycji dochodów i wydatków
2. Analiza zobowiązań budżetu Gminy
3. Analiza wydatków inwestycyjnych
4. Przygotowanie Wieloletniego Planu Finansowego na lata 2005-2014, obejmującego:
 - a) sformułowanie założeń do prognozy dochodów i wydatków bieżących Gminy
 - b) prognozę dochodów i wydatków bieżących
 - c) prognozę wolnych środków i wolnych środków na inwestycje.

Końcowym efektem prac jest **prognoza wolnych środków na inwestycje** na najbliższych 10 lat. Wartość ta określa maksymalną kwotę, jaką Gmina może wydać w kolejnych latach na realizację programu inwestycyjnego ze środków własnych. Gmina może realizować program inwestycyjny, przekraczający tę wartość, korzystając z nadwyżek finansowych z lat poprzednich oraz z zewnętrznych źródeł finansowania, z tym że musi być ją stać na spłatę zaciągniętych zobowiązań.

Kolejnym etapem prac będzie sformułowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy na lata 2005-2009, czyli zestawienie inwestycji, które Gmina chciałaby realizować. Następnie wolne środki na inwestycje zostaną bezpośrednio porównane z opracowanym Wieloletnim Planem Finansowym, aby sprawdzić, czy Gminę stać na wykonanie wszystkich planowanych inwestycji, czy też zaistnieje konieczność przesunięcia niektórych pozycji w czasie, bądź też nawet rezygnacji z nich.

Wdrożenie przez Gminę systemu wieloletniego planowania finansowego i inwestycyjnego niesie ze sobą wiele korzyści zarówno dla samego samorządu, jak i dla mieszkańców. Polegają one przede wszystkim na posiadaniu nowoczesnych i skutecznych narzędzi wdrażania zapisów strategicznego planu rozwoju Gminy, pozwalających na znalezienie kompromisu między oczekiwaniami społeczności lokalnej a możliwościami finansowymi budżetu Gminy.

Wprowadzenie nowoczesnego systemu zarządzania finansowego stwarza możliwość świadomego i racjonalnego planowania już nie tylko w perspektywie rocznej, ale w znacznie dłuższym czasie, co może pozwolić na realizację większych przedsięwzięć o bardziej odległym horyzoncie czasowym.

Wieloletnie planowanie inwestycyjne umożliwia pełniejsze uspołecznienie systemu planowania poprzez zaangażowanie samych mieszkańców w proces wnioskowania zadań inwestycyjnych do realizacji oraz ocenę i rekomendacje zadań do planu.

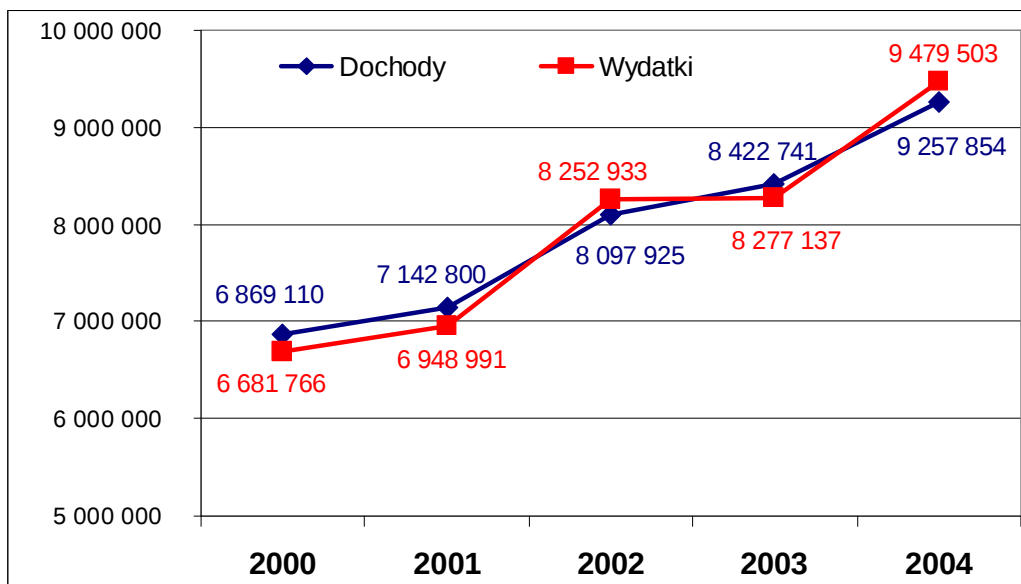
Sporządzenie Wieloletniego Planu Finansowego i Inwestycyjnego Gminy Dobra jest też istotnym elementem w przypadku wnioskowania o środki pomocowe Unii Europejskiej, gdyż dla pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych niezbędne jest zapewnienie pewnej kwoty wkładu własnego, co zostaje dokładnie wyliczone w niniejszym dokumencie.

1. ANALIZA BUDŻETU GMINY W LATACH 2000-2004

1.1. Bilans dochodów i wydatków budżetowych

Bilans dochodów i wydatków budżetowych Gminy w latach 2000-2004 ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1.1. Porównanie poziomu dochodów i wydatków budżetu Gminy (w zł)



Finanse Gminy w badanym okresie charakteryzowały się względną równowagą między dochodami a wydatkami budżetu. W latach 2002 i 2004 wystąpiła nadwyżka wydatków budżetowych nad dochodami, natomiast lata 2000, 2001 oraz 2003 to okresy zakończone nadwyżką budżetową. Wartość bezwzględna różnicy budżetowej nie była jednak wielka, nie przekraczając 200 tys. złotych.

Dynamika dochodów i wydatków w ujęciu realnym (tzn. po odjęciu inflacji), czyli ich procentowa zmiana w stosunku do poprzedniego roku pozwala obiektywnie stwierdzić, czy dochody i wydatki w poszczególnych latach były faktycznie (realnie) wyższe, czy też niższe niż w latach poprzednich. Zmiany w analizowanym okresie były następujące:

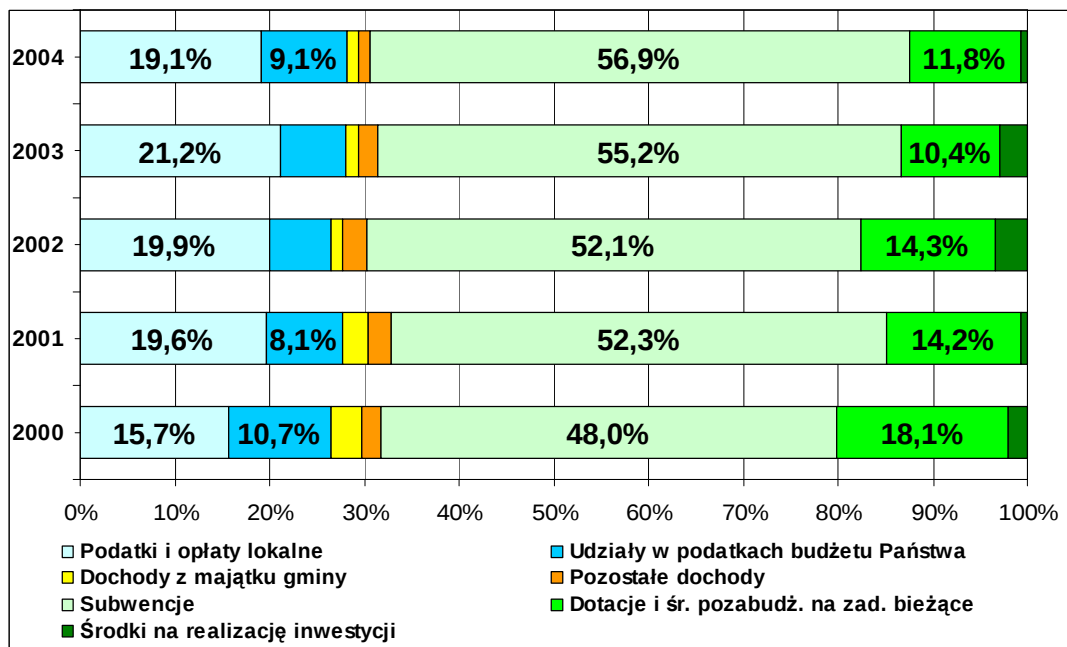
Tabela 1.1. Porównanie dynamiki dochodów i wydatków Gminy (rok poprzedni = 100)

	2000	2001	2002	2003	2004
Dochody (w zł)	6 869 110	7 142 800	8 097 925	8 422 741	9 257 854
Dynamika dochodów nominalnie	107,1	104,0	113,4	104,0	109,9
Dynamika dochodów realnie	95,3	96,9	104,0	101,8	106,4
Wydatki (w zł)	6 681 766	6 948 991	8 252 933	8 277 137	9 479 503
Dynamika wydatków nominalnie	103,5	104,0	118,8	100,3	114,5
Dynamika wydatków realnie	91,7	96,9	109,4	98,1	111,0

Z tabeli wynika, że w latach 2000-2004 budżet Gminy cechował się dość wysokimi wahaniami, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków. W latach 2000-2001 nastąpił duży realny spadek wysokości wydatków budżetowych, związany z mniejszymi wpływami do budżetu i troską o jego zrównoważenie. W kolejnych latach pod wpływem zwiększających się dochodów i realizacji koniecznych inwestycji zwiększano wydatki, jednak ich dynamika nie przekraczała znacznie tempa wzrostu wpływów.

1.2. Dochody

Poziom i zmiany dochodów budżetu Gminy na przestrzeni ostatnich pięciu lat zostały przedstawione wyżej. Strukturę dochodów, czyli udział poszczególnych składników w dochodach budżetu Gminy przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 1.2. Struktura dochodów budżetu Gminy w latach 2000-2004

Z powyższych danych wynika, że największy udział w dochodach gminy mają subwencje, i co istotne ich udział jest rosnący – z 48% w 2000 do 56,9% w 2004 roku (w tym subwencja oświatowa stanowiła około 70% tej sumy każdego roku). Na kolejnych miejscach znalazły się podatki i opłaty lokalne: 15,7-21,2% dochodów, udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa (6,5-10,7%) oraz dotacje (10,4-18,1%). W ostatnich latach struktura dochodów budżetowych gminy ulegała generalnie niekorzystnym zmianom – wzrosła rola subwencji, a spadła udziałów w podatkach budżetu Państwa. Wzrastał udział dochodów z podatków i opłat lokalnych (z 15,7% w 1999 do 21,2% w 2003 roku), choć ich udział w dochodach gminy był wciąż stosunkowo niski, co wpływa to niekorzystnie na samodzielność finansową gminy, czyli nie pozwala na dysponowanie wydatkami budżetowymi w sposób swobodny.

Na **dochody własne** gmin składają się dochody z następujących grup:

- podatki i opłaty lokalne
- dochody z majątku gminy
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa
- inne dochody.

Udział dochodów własnych Gminy Dobra w jej łącznych dochodach w poszczególnych latach został przedstawiony w poniższym zestawieniu.

Tabela 1.2. Dochody ogółem a dochody własne budżetu Gminy

Rok	Dochody ogółem (zł)	Dochody własne (zł)	Procentowy udział dochodów własnych
2000	6 869 110	1 448 887	21%
2001	7 142 800	1 768 330	25%
2002	8 097 925	1 916 050	24%
2003	8 422 741	2 076 049	25%
2004	9 257 854	1 996 754	22%

Z powyższych danych wynika, że udział dochodów własnych w ostatnich 5 latach stanowił 21-25% łącznych dochodów budżetowych. Po okresowym wzroście w latach 2001-2003 wskaźnik ten spadł do poziomu sprzed roku 2000. Jeśli w najbliższym czasie nie zostanie przeprowadzona reforma finansów publicznych, może dojść w kolejnych latach do zmniejszania udziału dochodów własnych w sumie dochodów samorządów, co będzie oznaczać blokowanie procesu decentralizacji finansów publicznych i prowadzić do deprecjacji idei samorządności.

W ramach tej grupy zachodziły znaczące zmiany – udział podatków i opłat lokalnych wzrósł z 15,7% do 19,1%, natomiast udziały w dochodach budżetu Państwa spadły z 10,7% do 9,1%. Stopniowo maleje również udział dochodów z majątku gminy (z 3,3% do 1,4) oraz pozostałych dochodów własnych.

Podatki i opłaty lokalne***Tabela 4.2. Udział podatków lokalnych w dochodach ogólnych gminy***

Rok	Dochody ogółem	Podatki i opłaty lokalne	Udział %
2000	6 869 110	1 077 635	16%
2001	7 142 800	1 402 069	20%
2002	8 097 925	1 613 855	20%
2003	8 422 741	1 786 587	21%
2004	9 257 854	1 769 316	19%

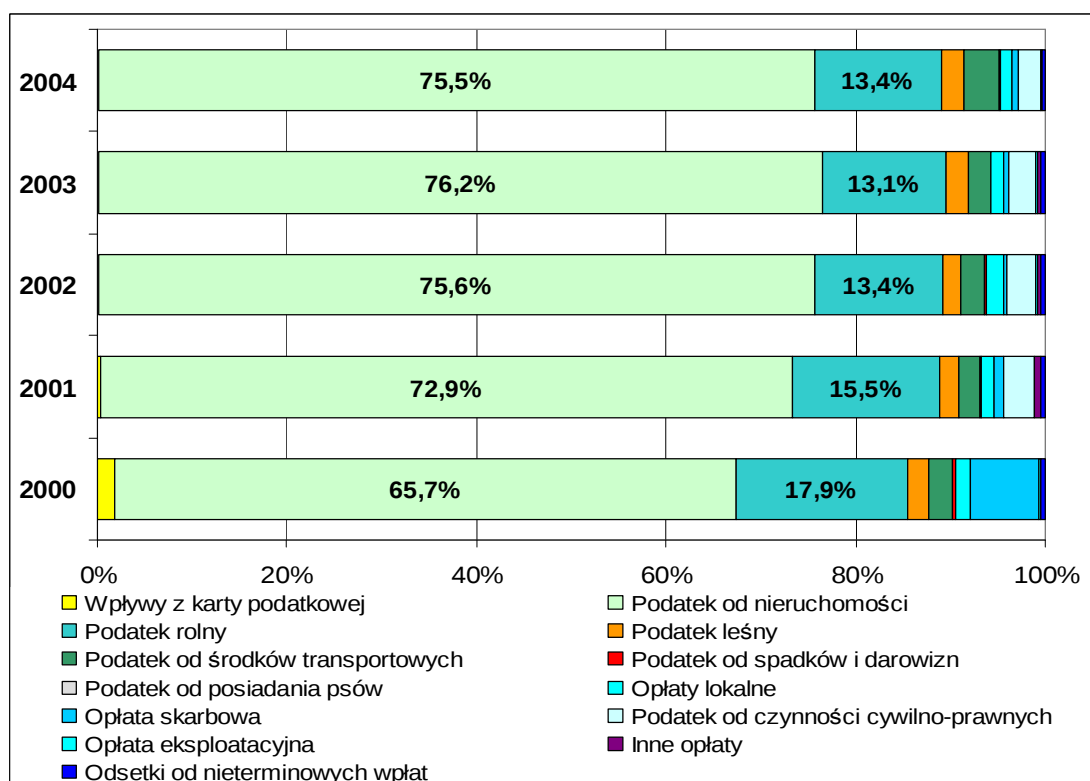
Udział podatków i opłat lokalnych w dochodach Gminy w latach 2000-2004 ulegał stosunkowo istotnym zmianom. Podczas gdy łączne dochody Gminy w analizowanym okresie wzrosły nominalnie o 44%, to podatki i opłaty lokalne aż o 67%.

Coraz większym problemem dla budżetu gminy jest zaleganie przez niektórych płatników z uiszczaniem kwot z tytułu podatków lokalnych.

Gmina dochodzi swoich należności poprzez kierowanie do dłużników upomnień, a następnie kierowanie tytułów wykonawczych do pobrania w drodze egzekucji komorniczej. Przeważająca część zaległości powstała kilka lat temu; każdego roku zwiększają się one o naliczane odsetki.

Głównie dotyczą one podmiotów, znajdujących się w stanie likwidacji bądź upadłości. Część należności jest umarzanych lub odraczanych ze względu na ich nieściągalność, ponieważ znaczna część podatników pozostaje bez jakichkolwiek dochodów

Udział poszczególnych podatków przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 4.5. Struktura podatków i opłat lokalnych

W grupie podatków i opłat lokalnych zdecydowanie dominują dochody z tytułu podatku od nieruchomości. W ostatnich 5 latach ich udział wzrósł z 65,7% do 75,5%. W ramach podatku od nieruchomości większość wpływów pochodziło od osób prawnych stanowiły one od 65,8% do 80,3%.

Drugie miejsce zajmują dochody z podatku rolnego, dające w analizowanym okresie od 13,1 do 17,4% przychodów w ramach podatków i opłat lokalnych.

Podatek od środków transportu stanowił od 2,2 do 3,7% dochodów podatkowych Gminy. Na skutek zmiany przepisów od roku 1998 znaczenie tego podatku spadło, a pojawiła się subwencja drogowa, rekompensująca utracone dochody.

Podatek leśny stanowił w analizowanym okresie od 1,9 do 2,4%, a podatek od czynności cywilno-prawnych, wprowadzony w roku 2001 wynosił od 2,5 do 3,2%. Od 2001 r. udział opłaty skarbowej w dochodach budżetu gminy zmniejszył się znacząco, co było spowodowane wprowadzeniem wspomnianego podatku od czynności cywilno-prawnych, umniejszającego opłatę skarbową. Jeszcze w roku 2000 udział ten wynosił 7,2% dochodów, by spaść do 1,0% w roku 2001 i do 0,5% w latach 2002 i 2003.

Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa.
Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące

Tabela 4.3. Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa

Rok	Dochody ogółem	Udział w podatkach stanow. dochód budżetu Państwa	Udział podatku do dochodów ogółem	Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące	Udział dotacji do dochodów ogółem
2000	6 869 110	736 753	11%	1 245 454	18%
2001	7 142 800	575 361	8%	1 016 757	14%
2002	8 097 925	530 407	7%	1 154 186	14%
2003	8 422 741	577 365	7%	871 831	10%
2004	9 257 854	840 521	9%	1 089 337	12%

Udział dochodów z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa w ostatnich 5 latach spadł do bardzo niskiego poziomu około 7-9%. Obecnie prawie w 100% jest to udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Udział dotacji i środków pozabudżetowych na zadania bieżące w ostatnich latach stanowił 10-18% dochodów gminy. Największą część wśród nich stanowią zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie pomocy społecznej. Ich udział w ostatnich 5 latach wynosił 71-92%.

Subwencje***Tabela 4.4. Poziom subwencji w latach 1999-2003(w zł)***

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
Subwencja podstawowa	748 289	742 350	771 378	832 358	23 480
Subwencja oświatowa	2 281 352	2 667 271	3 132 952	3 499 635	3 470 534
Subwencja rekompensująca	268 154	323 541	317 379	315 503	1 773 671
Razem subwencje ogólne z budżetu państwa	3 297 795	3 733 162	4 221 709	4 647 496	5 267 685

Jak już wyżej wspomniano, subwencje stanowiły najistotniejsze źródło dochodów budżetowych gminy: 48-57% dochodów w latach 2000-2004. W tym okresie subwencja oświatowa stanowiła 72-75% z tej kategorii wpływów.

Dochody z majątku gminy***Tabela 4.5. Struktura dochodów z majątku gminy w latach 1999-2003(w zł)***

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
Dochody z najmu i dzierżawy składników majątku	37 501	73 534	79 784	89 835	86 210
Sprzedaż mienia, wyrobów i składników majątku	188 370	115 343	16 788	22 780	23 653
Zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste	7 075	6 980	7 041	6 783	6 700
Razem dochody z majątku gminy	232 946	195 857	103 613	119 398	116 563

Dochody z majątku gminy w latach 2000-2004 wykazywały znaczne zmienne wahania – ich wartość wynosiła od 103,6 tys. zł w 2002 r. do prawie 233 tys. zł w 2000 r. Wpływy te wykazują jednak tendencję malejącą.

Źródłami dochodów w tej grupie były:

- § sprzedaż mienia – łącznie około 367 tys. zł w ciągu ostatnich pięciu lat (48%),
- § najem i dzierżawa – łącznie około 367 tys. zł (48%),
- § zarząd i użytkowanie – około 35 tys. zł (4%),

Pozostałe dochody

Poziom pozostałych dochodów w ostatnich 5 latach wynosił: 138.306 zł (2% dochodów budżetu gminy) w 2000 roku, 170.404 (2,4%) zł w 2001, 198.582 zł w 2002 (2,5%), 170.064 (2%) w 2003 oraz 110 875 zł (1,2%) w 2004 roku. Największy udział w tej grupie mają wpływy z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, wpływy z usług, różne opłaty oraz odsetki ze środków na rachunkach bankowych.

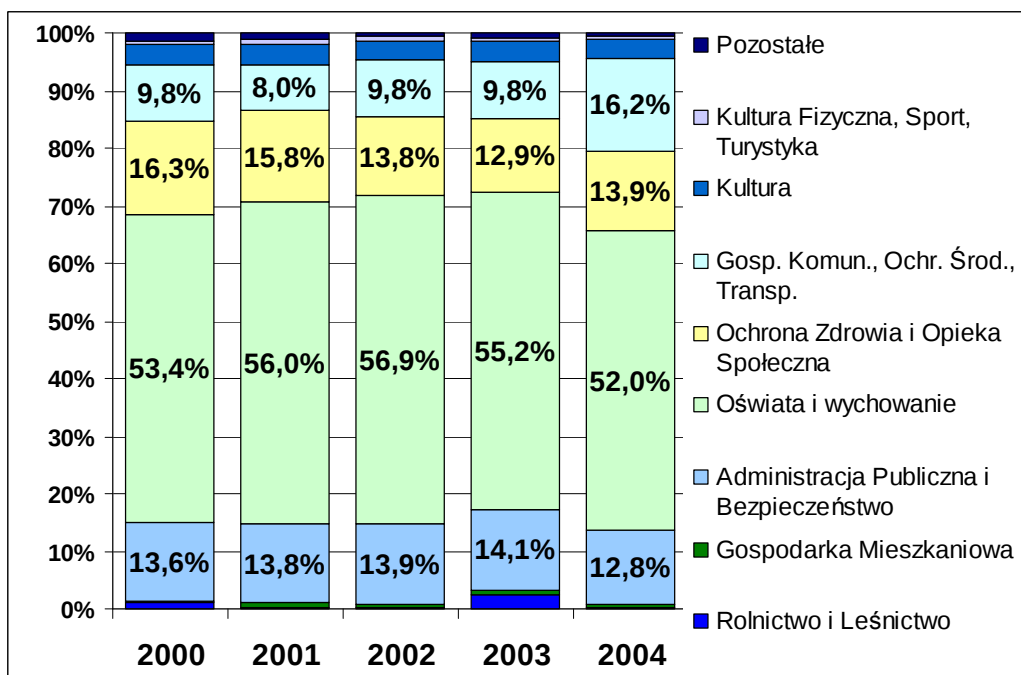
Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące

Środki te w 2000 roku wyniosły 1 245 tys. zł (18,1% dochodów budżetu), natomiast w 2004 roku – 1 089 tys. zł (11,8% dochodów). W 2004 roku ponad 90% omawianych środków pochodziło z dotacji na zadania zlecone, a pozostałe – na realizację własnych zadań bieżących (4,2%), oraz zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (około 2%).

1.3. Wydatki z budżetu Gminy

Wydatki z budżetu Gminy w podziale na poszczególne działy zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 1.4. Struktura wydatków budżetowych



Wnioski, wynikające z wyżej zaprezentowanych danych są następujące:

- § Od 1996 roku, kiedy to zadania oświatowe są w całości realizowane przez gminy, wydatki na oświatę stały się pokaźną pozycją wydatków z budżetu. W latach 2000-2004 wysokość tych wydatków wzrosła z 3,6 mln zł do 4,9 mln zł, stanowiąc 52-57% wydatków Gminy. Subwencja oświatowa w różnym stopniu pokrywa wydatki gminy na oświatę – podczas gdy w 2000 r. stanowiła ona 75% wydatków na oświatę, to w 2004 r. udział ten wzrósł do 70%.
- § Wydatki na gospodarkę komunalną, ochronę środowiska i transport w ostatnich 5 latach stanowiły od 9,8% w 2000 r. do 16,2% wydatków budżetowych w 2004 r. W ujęciu kwotowym największe wydatki miały miejsce właśnie w 2004 roku – ponad 1,5 mln zł. W ramach tej grupy wydatków zdecydowanie przeważają zadania inwestycyjne (zostały one opisane poniżej).

- § Kwota wydatków na administrację oraz bezpieczeństwo wzrosła z 911 tys. zł w 2000 roku do 1 217 tys. zł w 2004. Jej udział przez cały analizowany okres wahał się w granicach 13-14%.
- § W ostatnich 5 latach udział wydatków na ochronę zdrowia i opiekę społeczną wynosił 12,9-16,3% i były to wydatki w wysokości od 1 064 tys. zł do 1 319 tys. zł rocznie. W ramach omawianej grupy około 93-94% wydatków było związanych z opieką społeczną.
- § W latach 1999-2003 poziom wydatków na kulturę mieścił się w przedziale około 236-296 tys. zł i stanowił 3,1-3,6% wszystkich wydatków Gminy.
- § Nakłady na kulturę fizyczną i sport pozostawały na niskim poziomie. Wahały się one w granicach 0,5-0,7% wydatków budżetowych gminy Dobra, co kwotowo przedstawia się na poziomie od 34 tys. zł do 56 tys. zł na przełomie ostatnich pięciu lat.

1.4. Wydatki inwestycyjne

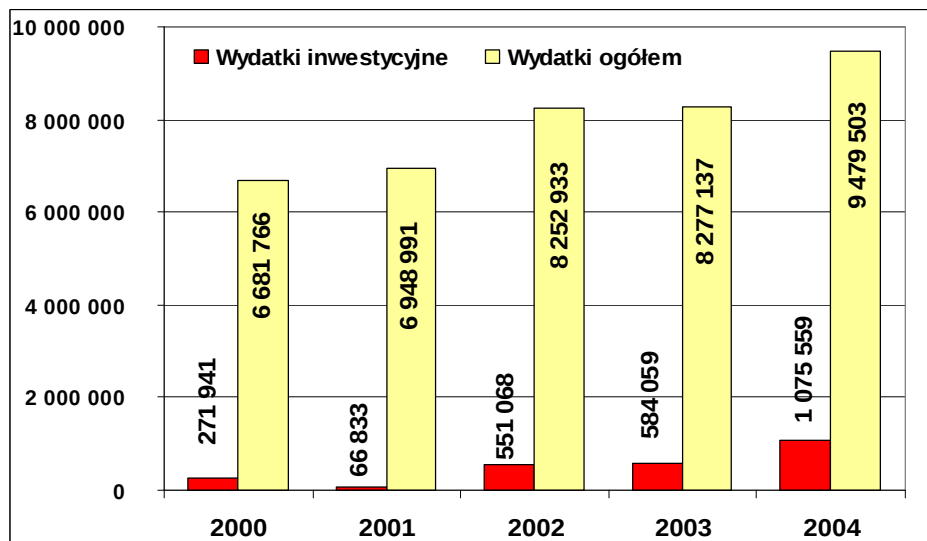
Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w całkowitych wydatkach budżetowych Gminy były następujące:

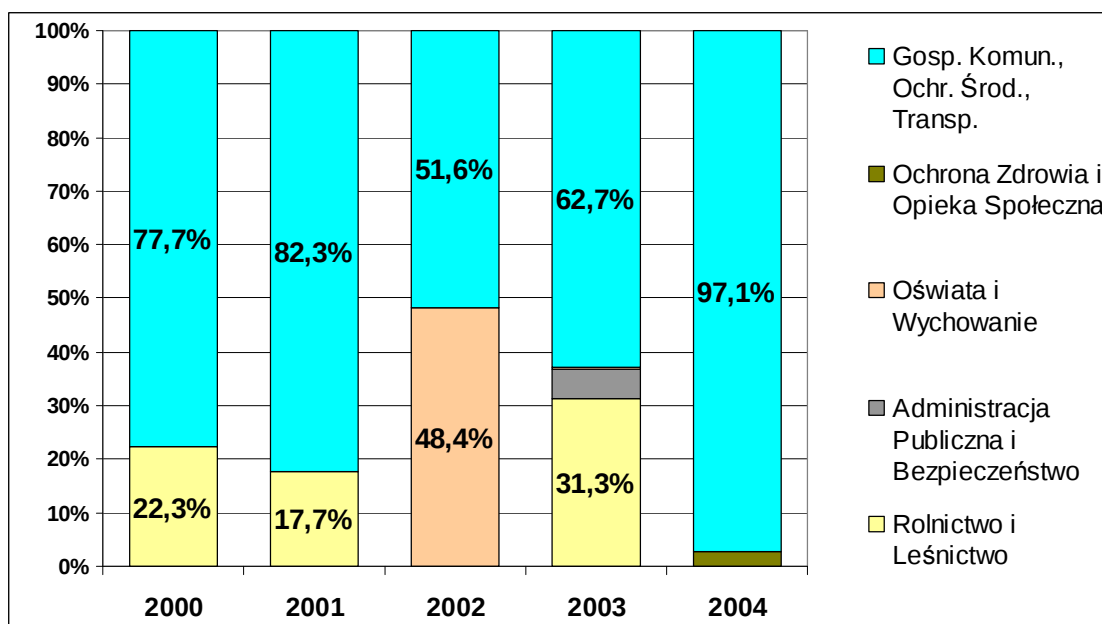
Tabela 1.7. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu Gminy

Rok	Wydatki inwestycyjne	Udział inwestycji w wydatkach budżetowych
2000	271 941	4,1%
2001	66 833	1,0%
2002	551 068	6,7%
2003	584 059	7,1%
2004	1 075 559	11,3%

Proporcje inwestycji do całkowitych wydatków budżetowych oraz struktura wydatków inwestycyjnych zostały zilustrowane w formie graficznej na poniższych wykresach.

Wykres 1.5. Wydatki budżetowe ogółem a wydatki inwestycyjne (w zł)



Wykres 1.6. Struktura wydatków inwestycyjnych

Poziom inwestycji finansowanych z budżetu Gminy stanowił od zaledwie 1% wszystkich wydatków budżetowych w 2001 r. do 11,3% w roku 2004. W porównaniu z innymi polskimi gminami jest to wielkość bardzo odbiegająca od przeciętnej, gdyż większość samorządów lokalnych może sobie pozwolić na wydatki inwestycyjne w granicach 15-20%. Taki odsetek ogółu wydatków przeznaczanych na inwestycje świadczy jednak o mało perspektywicznym charakterze budżetu (w literaturze przedmiotu panuje pogląd, iż dopiero uzyskanie udziału nakładów na inwestycje rzędu 20-30% sumy wydatków gminy wskazuje na prorozwojowy charakter jednostki i zachowanie odpowiedniej proporcji w stosunku do innych wydatków budżetowych). Pozytywny jednak jest fakt, iż w obecnej, niepewnej sytuacji finansowej samorządów, Gmina Dobra postawiła na dokonanie kilku większych inwestycji, przede wszystkim oraz infrastrukturalnych, dzięki którym poprawie ulegnie poziom życia mieszkańców.

W ciągu ostatnich 5 lat najwięcej, bo ponad 2,8 mln zł, przeznaczono na inwestycje w działach Gospodarka Komunalna, Ochrona Środowiska i Transport; na drugim miejscu znalazła się Oświata i Wychowanie – 269 tys. zł, a na trzecim Rolnictwo i Leśnictwo – 255 tys. zł. W pozostałych działach wydatki inwestycyjne praktycznie nie były ponoszone (wydatkowano tylko bardzo niewielkie kwoty w dziale Administracji Publicznej oraz Ochrony Zdrowia i Opieki Społecznej).

Dane o inwestycjach, przeprowadzonych w Gminie w ostatnich latach, zawiera poniższe zestawienie.

Tabela 1.8. Inwestycje w Gminie Dobra w latach 2000-2004

Lp.	Nazwa zadania	Pochodzenie środków na inwestycje	Poniesione nakłady inwestycyjne w zł	Okres inwestowania
1	Modernizacja drogi Długa Wieś - Moczydła - Ugory o długości 5,6 km polegająca na nawiezieniu nawierzchni kamiennej	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	144 500,00	lata 2000-2001
		budżet gminy	848,92	
	RAZEM		145 348,92	
2	Modernizacja drogi Piekary o długości 0,51 km polegająca na położeniu nawierzchni asfaltowej	budżet gminy	87 874,98	lata 2000-2002
	RAZEM		87 874,98	
3	Wymiana stolarki okiennej w budynku szkolnym w Piekarach	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	87 296,32	2001 rok
	RAZEM		87 296,32	
4	Modernizacja chodnika (ciąg drogi krajowej nr 83 w miejscowości Dobra	budżet gminy	55 533,35	2002 rok
	RAZEM		55 533,35	
5	Modernizacja kotłowni oraz instalacja olejowego centralnego ogrzewania w Zespole Szkół Publicznych w Dobrej	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	128 000,00	2002 rok
		budżet gminy	143 439,07	
	RAZEM		271 439,07	
6	Wymiana stolarki okiennej w budynku szkolnym Zespołu Szkół Publicznych w Dobrej	budżet gminy	131 745,42	lata 2002 - 2003
	RAZEM		131 745,42	
7	Budowa wodociągu Dąbrowica - Moczydła o długości sieci 8,1 km. Długość przyłączy 4,3 km i 84 przyłącza	Wpłaty mieszkańców	68 300,00	2003 rok
		budżet gminy	114 521,12	
		Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	100 000,00	
	RAZEM		282 821,12	
8	Droga Chrapczew - Szymany o długości 2,38 km polegająca na nawiezieniu nawierzchni kamiennej	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	119 000,00	2003 rok
		budżet gminy	19 673,05	
	RAZEM		138 673,05	
9	Droga Linne o długości 1,247 km polegająca na położeniu nawierzchni asfaltowej	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	138 000,00	2003 rok
		budżet gminy	19 792,53	
	RAZEM		157 792,53	
10	Droga Potworów o długości 0,71 km polegająca na położeniu nawierzchni asfaltowej	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	71 000,00	2003 rok
		budżet gminy	3 711,13	
	RAZEM		74 711,13	

1.5. Podsumowanie i wnioski

- 1) Na przestrzeni ostatnich 5 lat w 2002 i 2004 wydatki przewyższyły dochody budżetowe. Wartość tego deficytu była jednak niewielka, nie przekraczała 2,5% całości dochodów budżetowych.
- 2) Rok 2004 był okresem największej realnej dodatniej dynamiki budżetu. W roku tym dochody wzrosły realnie o 6,4% w stosunku do roku 2003, natomiast wydatki wzrosły realnie o 11,0%.
- 3) W ostatnich latach struktura dochodów budżetowych Gminy nie ulegała generalnie większym zmianom – nieco zwiększyła się rola subwencji i podatków lokalnych, a zmalała – udziałów w podatkach państwowych i dotacji.
- 4) Wydatki na oświatę stanowiły od 52 do 57% wydatków budżetowych i od trzech lat wynoszą ok. 4,5 – 5 mln zł. W roku 2004 udział wydatków na gospodarkę komunalną wzrósł do 16,2%, z czego prawie cała kwota została przeznaczona na inwestycje.
- 5) Ogółem w latach 2000-2004 wartość inwestycji finansowanych z budżetu Gminy wyniosła 2,5 mln zł, czyli średnio 6,4% wydatków budżetowych. Najwięcej, bo ponad 2 mln zł, przeznaczono na inwestycje w infrastrukturę techniczną, natomiast na oświatę 269 tys. zł.
- 6) Możliwości zwiększenia dochodów budżetowych należy również wiązać z perspektywą ogólnej poprawy koniunktury w polskiej gospodarce, co ma przełożenie na wiele pozycji dochodów budżetu Gminy. W tej chwili trudno jest stwierdzić, czy w ramach nowych uregulowań sytuacja budżetu Gminy będzie wyglądała lepiej, czy też gorzej, niewątpliwie jednak zmiany, polegające na zwiększeniu udziału w podatkach Skarbu Państwa kosztem niższych dotacji i subwencji, są krokiem we właściwym kierunku (rezultatem będzie zwiększanie samodzielności finansowej samorządów).
- 7) Możliwości inwestycyjne Gminy będą w pewnym stopniu ograniczone koniecznością spłat zaciągniętych zobowiązań - w latach 2004-2008 przypadnie do spłaty około 1,3 mln zł rat i odsetek. Mimo to możliwości realizacji kolejnych inwestycji będą w dużej mierze uzależnione od aktywności władz Gminy w pozyskiwaniu środków ze źródeł bezzwrotnych. Trzeba pamiętać przy tym, że pragnąc uzyskać środki bezzwrotne, Gmina musi dysponować pewną kwotą wkładu własnego, który zostanie obliczony w ramach sporządzania Wieloletniego Planu Finansowego dla Gminy.

2. METODYKA OPRACOWANIA WPF

W opracowaniu Wieloletniego Planu Finansowego dla Gminy Dobra na lata 2005-2014 posłużono się programem **MAFI (Model Analizy Finansowo-Inwestycyjnej)** – programem do opracowywania wieloletniego planu finansowego i inwestycyjnego Gminy, oceny zdolności kredytowej oraz analizy jej możliwości inwestycyjnych.

W przypadku prac nad planem finansowym dla Gminy Dobra program MAFI posłużył do sporządzenia prognozy wolnych środków na inwestycje w perspektywie najbliższych 10 lat. Zostały one następnie przeniesione jako dane wyjściowe do programu WPR, który został zastosowany do planowania programu inwestycyjnego Gminy. Po zatwierdzeniu listy inwestycji w programie WPR, dane finansowe dotyczące tych inwestycji zostały wprowadzone do programu MAFI w celu sprawdzenia, czy możliwości finansowe Gminy pozwalają na ostateczne przyjęcie zaproponowanego zestawu przedsięwzięć.

Metodykę zastosowaną w programie można przedstawić w następujący sposób:

$$\begin{aligned}
 & \text{Dochody} \\
 & - \text{Wydatki bieżące} \\
 & \hline
 & = \text{WOLNE ŚRODKI} \\
 & - \text{obsługa zadłużenia (raty + odsetki)} \\
 & \hline
 & = \text{WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE} \\
 & - \text{inwestycje} \\
 & \hline
 & = \text{WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH} \\
 & \quad (\text{nadwyżka/deficyt środków finansowych}) \\
 & \quad + \text{kredyty/pożyczki/obligacje} \\
 & \hline
 & = \text{ROZNY PRZEPŁYW GOTÓWKI} \\
 & + \text{stan środków pieniężnych na koniec roku poprzedniego} \\
 & \hline
 & = \text{SKUMULOWANY PRZEPŁYW GOTÓWKI}
 \end{aligned}$$

Zastosowana metodyka obrazuje sytuację finansową Gminy oraz pozwala na ocenę jej zdolności kredytowej i analizę możliwości inwestycyjnych. Odzwierciedla ona przepływ środków pieniężnych w kolejnych latach w sposób przypominający analizę przepływów gotówkowych ("cash flow"), stosowaną w przedsiębiorstwach.

Bazę do obliczeń stanowią zweryfikowane dane, będące wynikiem dokładnej analizy danych historycznych, dotyczących wykonania budżetów Gminy za ostatnie trzy lata z uwzględnieniem:

- poszczególnych źródeł dochodów budżetowych
- poszczególnych kategorii bieżących wydatków budżetowych (wydatki bieżące nie obejmują nakładów inwestycyjnych oraz obsługi zadłużenia w postaci spłaty rat i odsetek).

Na podstawie danych historycznych opracowane są założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w kolejnych latach, w efekcie czego można policzyć wartość tzw. wolnych środków.

wolne środki = dochody - wydatki bieżące

Wolne środki to część budżetu Gminy, która może zostać wykorzystana na spłatę zaciągniętych przez Gminę kredytów/pożyczek oraz ewentualnie wyemitowanych obligacji. Pozostała część może być wykorzystana na finansowanie inwestycji.

Wartość wolnych środków oraz ich udział w dochodach Gminy są podstawowymi miernikami jej kondycji finansowej. Im wielkości te są większe oraz im większy jest jej udział w dochodach Gminy, tym w lepszej jest ona kondycji finansowej.

Po określeniu wartości wolnych środków można przystąpić do dalszej części analizy. Obejmuje ona obsługę kredytów i pożyczek. Po odjęciu obsługi zadłużenia od wolnych środków określona zostaje wielkość środków możliwych do wydatkowania przez Gminę na program inwestycyjny w danym roku. Wartość ta w modelu finansowym została nazwana jako wolne środki na inwestycje.

wolne środki na inwestycje = wolne środki - obsługa zadłużenia

Wartość ta określa maksymalną kwotę, jaką Gmina może wydać w kolejnych latach na realizację programu inwestycyjnego ze środków własnych. Gmina może realizować program inwestycyjny, przekraczając tę wartość, korzystając z nadwyżek finansowych z lat poprzednich oraz z zewnętrznych źródeł finansowania.

Następnie wolne środki na inwestycje są bezpośrednio porównywane z opracowanym Wieloletnim Planem Inwestycyjnym. Sposób opracowywania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego przedstawiono w dokumencie WPI.

wolne środki po inwestycjach = wolne środki na inwestycje - wartość inwestycji

Wolne środki po inwestycjach wskazują na nadwyżkę bądź z reguły na niedobór środków pieniężnych na realizację założonego planu finansowego. Wartość ta, w zależności od tego, czy jest dodatnia, czy też ujemna, wskazuje na ewentualną potrzebę finansowania zewnętrznego, koniecznego do zrealizowania założonego programu inwestycyjnego. Gmina w zależności od tego, czy posiada środki finansowe z poprzednich lat, może zdecydować się na finansowanie takich inwestycji z nadwyżek z lat poprzednich, jak również może zaciągnąć kredyty, pożyczki, wyemitować obligacje, itp.

Następnie do tak otrzymanej wartości dodawane są źródła finansowania założonego planu inwestycyjnego w postaci kredytów i pożyczek. W wyniku tej operacji otrzymujemy tzw. roczny przepływ gotówki.

**roczne przepływy gotówki = wolne środki po inwestycjach + wartość kredytów
pozyskanych w danym roku budżetowym**

Wartość ta może przyjmować wartości zarówno dodatnie, jak i ujemne. Wartość dodatnia oznacza, że budżet został w pełni zrealizowany oraz jeśli Gmina zaciągała kredyty, to ich kwota w pełni pokrywała niedobory konieczne do realizacji zadań inwestycyjnych. Wartość ujemna mówi o tym, że budżet nie został w pełni zrealizowany, a ewentualne kredyty, jakie Gmina zaciągnęła, nie w pełni pokryły niedobory. Wystąpienie ujemnej wartości rocznych przepływów gotówki netto nie oznacza, że Gmina znajduje się, bądź znajdowała się w złej sytuacji. Kategoria ta określa płynność finansową Gminy bez uwzględniania nadwyżek z lat poprzednich.

Rzeczywistą płynność finansową odzwierciedla skumulowany stan środków pieniężnych na koniec roku - wartość ta jest sumą rocznego przepływu gotówki oraz kwoty skumulowanej z roku poprzedniego.

Wartość skumulowanego stanu środków pieniężnych określa stan środków finansowych, pozostających w kasie oraz na rachunkach bankowych Gminy, skorygowany o wielkość należności i zobowiązań, wynikających z realizacji dochodów i wydatków budżetowych w danym roku (nie zaliczonych do dochodów i wydatków w latach następnych). Jest to tzw. nadwyżka kasowa, która jest miernikiem płynności finansowej Gminy.

Skumulowany stan gotówki na koniec okresu określa płynność finansową Gminy i może być porównywany do skumulowanej wartości „cash flow” w analizie przepływów pieniężnych przedsiębiorstw. Taka interpretacja sytuacji finansowej Gminy oznacza, że wartość tej kategorii w kolejnych latach powinna być większa od zera. Zważywszy na korektę należności i zobowiązań Gminy, wartość ta powinna być na tyle duża, aby wystarczyła na pokrycie zobowiązań, jakie wystąpią w pierwszych dniach nowego roku budżetowego.

Wysokie roczne przyrosty skumulowanego stanu gotówki oznaczają kumulowanie się niewykorzystanych środków. Daje to możliwość realizacji zadań, których nie planowano w analizie, a które mogą się okazać konieczne do realizacji w przyszłości. Z drugiej strony sytuacja taka zapewnia możliwość realizacji założonego planu w przypadku zmniejszenia się planowanych dochodów budżetowych, bądź też zwiększenia planowanych wydatków bieżących. Jest to tzw. „margines bezpieczeństwa” przy tworzeniu wieloletniego planu finansowego i inwestycyjnego.

3. ZAŁOŻENIA DO PROGNOZY DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH GMINY DOBRA

3.1. Założenia makroekonomiczne

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków budżetowych Gminy wynika, że w dużej mierze zmieniają się one pod wpływem inflacji. Z drugiej strony na część dochodów budżetowych wpływ ma aktywność gospodarcza, której podstawowym miernikiem są zmiany produktu krajowego brutto.

Dla celów prognozy przyjęto następujące założenia makroekonomiczne:

Tabela 3.1. Prognoza poziomu inflacji i Produktu Krajowego Brutto

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Inflacja	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
PKB	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%

Źródłem powyższych danych są prognozy różnych instytucji i ośrodków naukowych, takie jak Ministerstwo Finansów, GUS, jednostki UE, banki inwestycyjne.

3.2. Założenia ogólne

- 1) Dochody są prognozowane w następującym podziale

Tabela 3.2. Podział dochodów

Podatki i opłaty lokalne:
Podatek rolny
<i>od osób prawnych</i>
<i>od osób fizycznych</i>
Podatek leśny
<i>od osób prawnych</i>
<i>od osób fizycznych</i>
Podatek od nieruchomości
<i>od osób prawnych</i>
<i>od osób fizycznych</i>
Podatek od środków transportowych
<i>od osób prawnych</i>
<i>od osób fizycznych</i>
Podatek od posiadania psów
Opłaty lokalne
Podatek od spadków i darowizn
Wpływy z karty podatkowej

Opłata skarbową
Odsetki od nieterminowych wpłat
Opłata eksploatacyjna
Podatek od czynności cywilnoprawnych
Udziały w podatkach budżetu państwa
Podatek doch. od osób fizycznych
Podatek doch. od osób prawnych
Dochody z majątku gminy
Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych
Sprzedaż mienia, wyrobów i składników majątkowych
Zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste
Sprzedaż akcji i udziałów
Dobrowolne wpłaty ludności na inwestycje
Pozostałe dochody
Grzywny i kary pieniężne
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu
Odsetki od środków na rachunkach bankowych
Spadki, zapisy i darowizny (nie na inwestycje)
Nadwyżki zakładów budżetowych
Wpływy z usług
Różne opłaty
Różne dochody
Różne rozliczenia i wpływy do wyjaśnienia
Dywidendy
Subwencje ogólne z budżetu państwa
Subwencja podstawowa
Subwencja oświatowa
Subwencja rekompensująca
Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące
Zlecone (par. 201)
Realiz. na podst. poroz. z org. admin. rządową (par.202)
Na realizację własnych zadań bieżących (par. 203)
Realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.
Środki pozyskane z innych źródeł (par. 270)
Środki na realizację inwestycji
Dotacje z budżetu państwa
Środki pozabudżetowe

2) Wydatki są prognozowane w ramach poszczególnych działów w następującym układzie:

Tabela 3.3. Podział wydatków

Wydatki bieżące
Zadania zlecone
Inwestycje

- 3) Wydatki na zadania inwestycyjne nie podlegają prognozowaniu w ramach WPF (tak jak wydatki bieżące), lecz są szacowane w ramach dalszej części procesu – przy opracowywaniu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego

3.3. Założenia zmian dochodów budżetowych

Wartość poszczególnych pozycji dochodów budżetowych w okresie prognozy tj. 2005-2014 została przyjęta zgodnie z aktualną wiedzą i obowiązującym stanem prawnym (ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego); w trakcie roku wartość ta może być modyfikowana zgodnie ze zmieniającą się sytuacją w Gminie, jak również wraz z przekazywaniem środków z budżetu Państwa. Ważnym elementem wpływającym na trudność określenia faktycznego poziomu poszczególnych składników po stronie dochodów i wydatków w następnych latach będzie nowa ustawa o dochodach j.s.t, która zmienia zasady naliczania poszczególnych dochodów oraz modyfikuje zakres wydatków samorządu gminnego. Co więcej, przyjęte w niej docelowe rozwiązania będą obowiązywać dopiero po pewnym bliżej nieokreślonym w ustawie czasie. W chwili obecnej bez doświadczeń wynikających z realizacji tej ustawy w jednym pełnym roku budżetowym założenia dokonane poniżej mogą się okazać dalekie od rzeczywistości, jednak model niniejszy jest dynamiczny i może zostać w każdej chwili aktualizowany. W ten sposób Gmina może po każdej zmianie budżetu dysponować uaktualnioną prognozą finansową na 10 kolejnych lat.

1) Podatek rolny

Na rok 2005 planowany jest jego wzrost do wysokości 239 tys. zł i do końca okresu prognozy coroczny wzrost o wskaźnik zakładanej na dany rok inflacji.

2) Podatek leśny

W roku 2005 wpływy z tego tytułu wyniosą według planu budżetowego 44 400 zł i będą każdego roku rosły o wskaźnik inflacji.

3) Podatek od nieruchomości

W prognozie przyjęto, że wpływy z tego podatku w 2005 roku spadną do 1 305 tys. zł. W następnych latach wpływy z tego tytułu będą rosły corocznie o wskaźnik inflacji.

4) Podatek od środków transportowych

W planie przyjęto, że w 2005 roku wykonanie poboru dochodów z tytułu tego podatku wyniesie 60 tys. zł i do końca okresu zakłada się wzrost o wskaźnik inflacji..

5) Podatek od posiadania psów

Gmina zaniechała poboru tego podatku w 2000 roku ze względu na bardzo niskie wpływy z tego tytułu.

6) Opłaty lokalne

W prognozie przyjęto, że wpływy z opłat lokalnych w 2005 roku wzrosną do 27,5 tys. zł i w kolejnych latach będą zmieniać się o wskaźnik inflacji.

7) Podatek od spadków i darowizn

W prognozie zakłada się, że wpływy z tego podatku w 2005 roku będą symboliczne, wynosząc 1 tys. zł, w kolejnych latach wzrastając jedynie o wskaźnik inflacji.

8) Wpływy z karty podatkowej

Założono, że wpływy z tego podatku w 2005 roku wyniosą 3,5 tys. zł. W kolejnych latach będą wzrastały zgodnie z tempem inflacji.

9) Oplata skarbową

W 2005 dochody z tego źródła założono na poziomie 8 tys. zł, a w kolejnych latach będą rosły w tempie inflacji.

10) Odsetki od nieterminowych wpłat

W prognozie przyjęto, że wpływy z odsetek w 2005 roku wyniosą 5,3 tys. zł, a w kolejnych latach będą rosły zgodnie ze wskaźnikiem inflacji.

11) Oplata eksploatacyjna

Wpływy z tego tytułu będą wzrastały corocznie według wskaźnika wzrostu cen. W roku 2005 przyniosą Gminie 1,8 tys. zł.

12) Podatek od czynności cywilno-prawnych

W 2005 zakłada się, że wpływy z tego tytułu wyniosą 509,9 tys. zł, a w kolejnych latach będą rosły zgodnie z wskaźnikiem inflacji.

13) Udziały w podatkach budżetu Państwa

Zakłada się, że w 2005 roku udziały w podatku od osób fizycznych wyniosą 928 tys. zł, czyli o 11,3% więcej niż rok wcześniej. W następnych latach prognozy zakłada się, że wpływy z tego podatku będą rosły o wskaźnik inflacji.

Z kolei udziały w podatku od osób prawnych prognozuje się, że wyniosą w 2005 roku 7 tys. zł, co oznacza nieznaczny spadek - o 3% w stosunku do roku wcześniejszego. Założono, że w kolejnych latach dochody z tytułu CIT będą rosły w tempie inflacji.

14) Dochody z majątku GminyDochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

W 2005 roku dochody z tego tytułu planuje się na poziomie 68 tys. zł i w kolejnych latach będą ich realna wysokość nie ulegnie zmianie.

Dochody ze sprzedaży mienia, wyrobów i składników majątkowych

W 2005 roku dochody z tego tytułu wyniosą 65 tys. zł, co oznacza ponad dziesięciokrotny wzrost w stosunku do roku 2004. W kolejnych latach ich wartość będzie malała o wskaźnik inflacji.

Zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste

Zakłada się, że w 2005 roku dochody z tego tytułu wyniosą 6,7 tys. zł, tj. tyle samo co w roku 2004, a w następnych latach będą rosły o wskaźnik inflacji.

15) Pozostałe dochodyZezwolenia na sprzedaż alkoholu

W prognozie przyjęto, że dochody z tego tytułu w 2005 roku wyniosą 64 tys. zł i do końca okresu prognozy realnie nie zmieniają się.

Odsetki od środków na rachunkach bankowych

Dochody z tego tytułu w 2005 roku wyniosą 1,5 tys. zł i do końca okresu prognozy będą rosły o wskaźnik inflacji.

Wpływy z usług

Dochody z tego tytułu w 2005 roku przewiduje się na poziomie 27,5 tys. zł i do końca okresu prognozy będą rosły o wskaźnik inflacji.

Różne opłaty, różne dochody, opłata administracyjna za czynności urzędowe, spadki, zapisy i darowizny

Zakłada się, że wpływy z tych źródeł corocznie będą wzrastały zgodnie ze wskaźnikiem inflacji.

16) Subwencja ogólna z budżetu Państwa

UWAGA! Zgodnie z nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, od roku 2004 nastąpiła zmiana struktury subwencji ogólnej i sposobu naliczania poszczególnych jej części.

Część równoważąca

Zakłada się, że część równoważąca w 2005 roku ukształtuje się na poziomie 39 tys. zł. Przyjęto, że w latach następnych corocznie będzie wzrastała o wskaźnik inflacji.

Część oświatowa

Planuje się, że część oświatowa w 2005 roku wyniesie 3 117 tys. zł i w latach prognozy będzie rosła o wskaźnik inflacji.

Część wyrównawcza

Wysokość tej części subwencji w 2005 roku wyniesie 1 691 tys. zł i do końca okresu prognozy będzie corocznie wzrastać o wskaźnik inflacji.

17) Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżąceDotacje na zadania zlecone

Zakłada się, że w 2005 roku wpływy z tego tytułu wyniosą 1 116 tys. zł będą rosły do końca okresu prognozy o wskaźnik inflacji.

Środki na realizację własnych zadań bieżących

Zakłada się, że wielkość tych środków wyniesie w 2005 roku 151 tys. zł i będzie rosła do końca okresu prognozy o wskaźnik inflacji.

Realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.

Zakłada się, że wielkość tych środków wyniesie w 2005 roku 23,5 tys. zł i będzie rosła do końca okresu prognozy o wskaźnik inflacji.

18) Środki na realizację inwestycji

Ze względu na przyjętą metodologię (planowanie inwestycji i środków na ich realizację będzie przedmiotem kolejnego etapu prac), w tym miejscu w kolejnych latach nie przewidziano żadnych kwot.

3.4. Założenia zmian w wydatkach budżetowych

Dla projektowania wartości wydatków budżetowych w kolejnych latach przyjęto zasadę, że realnie pozostaną one na takim samym poziomie, jak w roku 2004. Oznacza to, że w kolejnych latach ich nominalna wysokość korygowana będzie jedynie o wskaźnik inflacji.

Ponadto Gmina Dobra będzie spłacać kredyty zaciągnięte w latach poprzednich na pokrycie bieżących wydatków jak i przeprowadzanych inwestycji. Na początku 2005 roku do spłaty pozostało 1 287 544 złotych – okres spłaty wynosi 3 lata, tzn. do końca 2007 roku.

W Wieloletnim Planie Finansowym nie uwzględniono kolejnych zobowiązań, które Gmina będzie zaciągać po to, aby finansować inwestycje ponad poziom wynikający z dostępnych, własnych środków budżetowych, a przy tym zachować zrównoważony poziom dochodów i wydatków budżetowych. Zobowiązania niezbędne do zaciągnięcia pojawią się w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym po analizie planów inwestycyjnych Gminy na najbliższe lata.

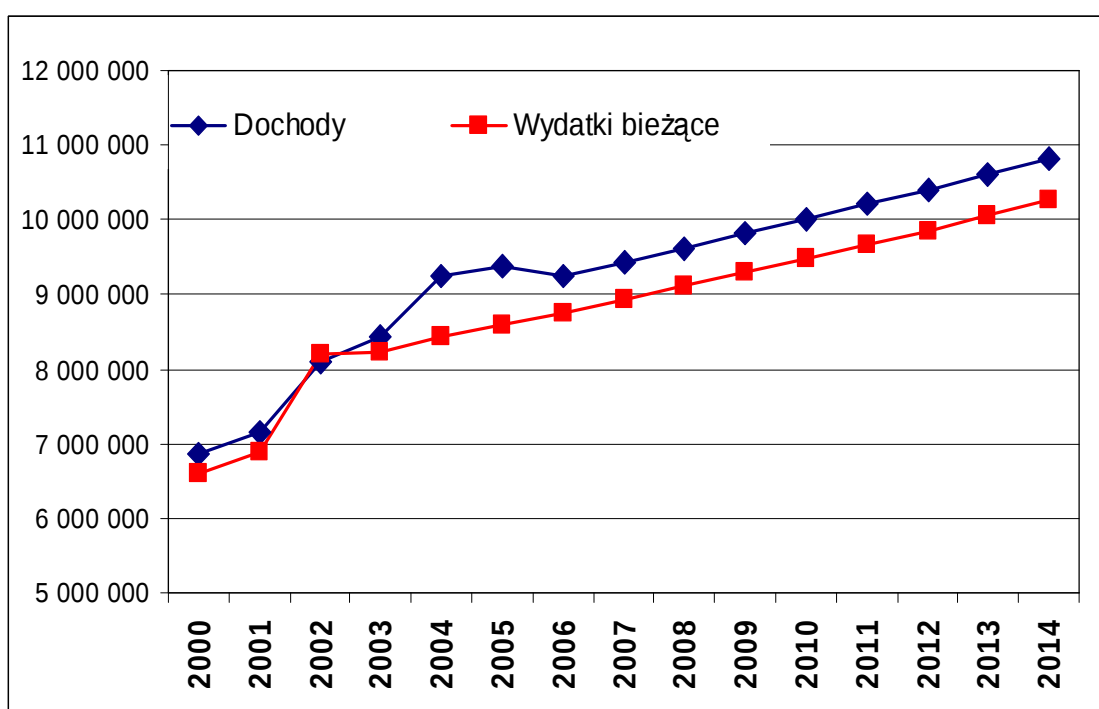
Należy przy tym pamiętać, iż jest to sytuacja obliczona przy użyciu opisywanej wcześniej metodologii i w oparciu o kwotę wielkości wyjściowej **skumulowanego stanu środków pieniężnych na koniec roku 2000, dlatego** może się nieznacznie różnić od faktycznych przepływów finansowych na rachunku bankowym Gminy.

4. WYNIKI PROGNOZY DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH GMINY NA LATA 2005-2014

Na podstawie przyjętych założeń powstała prognoza dochodów i wydatków Gminy Dobra na lata 2005-2014. Dla przejrzystości i ciągłości w prezentowanych tabelach i wykresach uwzględniono również dane za lata 2000-2004.

Wykres 4.1. przedstawia kształtowanie się wielkości dochodów i wydatków bieżących w budżecie Gminy w latach 2000-2014.

Wykres 4.1. Dochody i wydatki bieżące Gminy Dobra w latach 2000-2014 (w zł)



W okresie prognozy zarówno dochody, jak i wydatki bieżące Gminy będą wzrastały, generując rocznie wolne środki w wysokości od 498 tys. zł w 2006 r. do 563 tys. zł w roku 2014. Z przyjętych założeń wynika, że kwota dochodów będzie rosła w porównywalnym tempie jak kwota wydatków bieżących.

Łącznie w latach 2005-2014 kwota wolnych środków wyniesie około 5,5 mln zł. W latach 2005-2007 część tych środków będzie jednak musiała być przeznaczona na spłatę zobowiązań – będzie to kwota prawie 1,4 mln zł z łącznej sumy wolnych środków równej ok. 1,8 mln zł w tych 5 latach.

Tabela 4.1 przedstawia dokładne wartości dochodów ogółem oraz wydatków bieżących w budżecie Gminy w latach 2000-2014.

Tabela 4.1. Dochody i wydatki bieżące Gminy Dobra w latach 2000-2014 (w zł)

Rok	Dochody	Wydatki bieżące
2000	6 869 110	6 594 288
2001	7 142 800	6 883 830
2002	8 097 925	8 199 811
2003	8 422 741	8 225 041
2004	9 257 852	8 421 944
2005	9 387 304	8 584 789
2006	9 254 576	8 756 485
2007	9 437 119	8 931 615
2008	9 623 365	9 110 247
2009	9 813 385	9 292 452
2010	10 007 254	9 478 301
2011	10 205 049	9 667 867
2012	10 406 847	9 861 224
2013	10 612 727	10 058 448
2014	10 822 769	10 259 617

Jak wcześniej zauważono, zgodnie z przyjętymi założeniami wysokość dochodów i wydatków budżetowych w kolejnych latach projekcji zwiększać się będzie w tempie zbliżonym do wskaźnika inflacji.

Należy jednak pamiętać, że od 2005 roku dochody mogą znacząco wzrosnąć, gdyż w prognozie dochodów nie uwzględniono środków zewnętrznych otrzymanych na inwestycje. W planie inwestycyjnym będą one wiązane z konkretnymi zadaniami inwestycyjnymi.

5. PROGNOZA WOLNYCH ŚRODKÓW W BUDŻECIE GMINY DOBRA W LATACH 2005-2014

Wynikiem prognozy dochodów i wydatków jest szacunek dwóch wartości:

- wolnych środków, czyli różnicy pomiędzy dochodami ogółem i wydatkami bieżącymi w kolejnych latach
- wolnych środków na inwestycje, czyli wolnych środków pomniejszonych o kwoty obsługi istniejącego już zadłużenia.

Wykres 5.1. Wolne środki w budżecie Gminy Dobra w latach 2000-2014

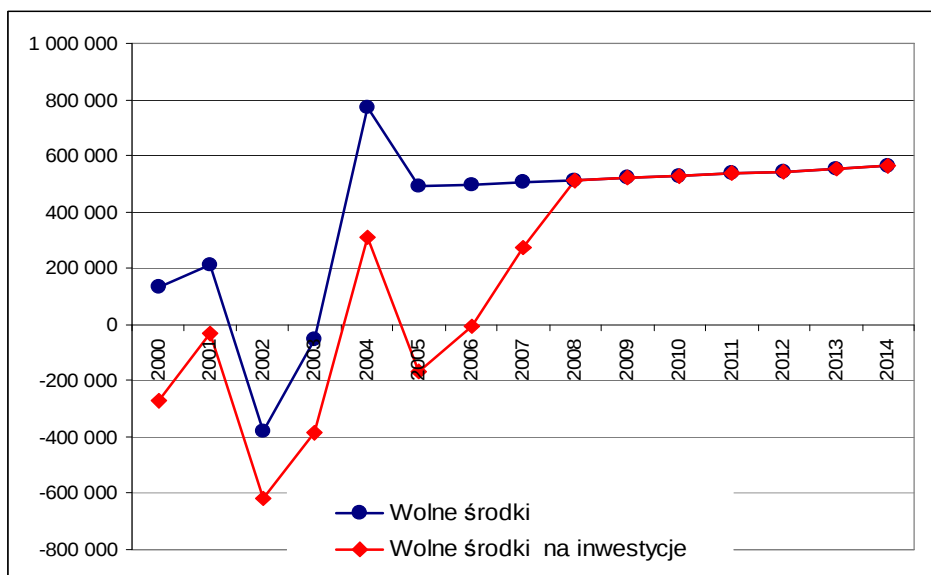


Tabela 5.1. Wolne środki w budżecie Gminy Dobra w latach 2000-2014

Lata	Wolne środki	Wolne środki na inwestycje
2000	134 601	-273 485
2001	209 780	-33 081
2002	-377 459	-620 281
2003	-52 300	-387 096
2004	772 351	312 022
2005	490 873	-168 346
2006	498 091	-5 901
2007	505 505	273 700
2008	513 118	513 118
2009	520 933	520 933
2010	528 953	528 953
2011	537 182	537 182
2012	545 623	545 623
2013	554 278	554 278
2014	563 152	563 152

Z powyższych danych wynika, że wartość wolnych środków będzie wzrastała w kolejnych latach planu. Jednak w latach 2005-2006 praktycznie nie będzie w budżecie wolnych środków na inwestycje, przede wszystkim ze względu na kwotę spłaty zadłużenia w tych latach (ponad 1,1 mln zł). W ostatnich latach poczyniono bowiem inwestycje, których poziom przekroczył poziom wolnych środków, co spowodowało konieczność zadłużenia.

Spłata zadłużenia w latach 2005-2007 wyniesie około 1,4 mln zł, co spowoduje w tym okresie obniżenie kwot dostępnych na inwestycje. W związku z tym, łącznie w najbliższych 3 latach kwota wolnych środków na inwestycje wyniesie w sumie niespełna 100 tys. zł.

Począwszy od 2007 roku, po spłaceniu wszystkich obecnych zobowiązań, będą nadal generowane wolne środki na inwestycje – około 550 tys. zł rocznie i będą one wzrastały z każdym rokiem na skutek zaplanowanego tempa przyrostu dochodów oraz wydatków bieżących Gminy. **Łącznie w latach 2005-2014 poziom wolnych środków na inwestycje wyniesie około 4,1 mln zł.**

Chcąc realizować inwestycje powyżej tych kwot, Gmina będzie musiała je finansować z kredytów, pożyczek, obligacji lub środków bezzwrotnych. Należy podkreślić, iż na koniec 2004 roku istnieje już pewne ograniczenie możliwości zaciągania dalszych zobowiązań na skutek poziomu zadłużenia budżetu Gminy, mierzonego procentowym wskaźnikiem rocznej obsługi zadłużenia do rocznych dochodów budżetowych:

- w 2005 roku – 7,3%
- w 2006 roku – 5,4%
- w 2007 roku – 2,5%.

Wskaźnik ten jest jednak jeszcze daleki maksymalnemu dopuszczalnemu, 15% poziomowi. Również ograniczenie w postaci granicy maksymalnej sumy zadłużenia w wysokości 60% rocznych dochodów w latach 2005-2007 nie stanowi jeszcze bariery dla dalszego zadłużania Gminy, gdyż na koniec poszczególnych lat wynosi: 7,7% w 2005 r. i 2,4% w 2006 r. Z powyższego wynika, że warunkiem realizacji inwestycji na większą skalę jest pozyskiwanie obok środków bezzwrotnych, również funduszy ze źródeł zwrotnych. Trzeba jednak wyraźnie zaznaczyć, iż na skutek posiadania wolnych środków, zaistnieje możliwość wykorzystania ich jako tzw. **wkładu własnego** przy pozyskiwaniu środków pomocowych Unii Europejskiej.

Z powyższego wynika, że Gmina znajduje się w dość korzystnej sytuacji finansowej, ponieważ:

- § ma możliwość zaciągania dalszych zobowiązań
- § kwoty zobowiązań mogą służyć bezpośrednio finansowaniu inwestycji
- § kwoty te mogą stanowić niezbędny wkład własny przy ubieganiu się o dotacje na zadania inwestycyjne oraz środki pomocowe Unii Europejskiej.

6. WYNIKI OBLICZEŃ – TABELI I WYKRESY

A. PROJEKCJA DOCHODÓW

B. PROJEKCJA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH

C. PROJEKCJA PRZEPŁYWÓW FINANSOWYCH

D. WSKAŹNIKI

**E. ANALIZA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH I ZDOLNOŚCI
KREDYTOWEJ**

F. WSKAŹNIK OBSŁUGI ZADŁUŻENIA I WSKAŹNIK DŁUGU

**G. RZECZYWISTA ORAZ MAKSYMALNA OBSŁUGA ZADŁUŻENIA W
STOSUNKU DO DOCHODÓW**

**H. RZECZYWISTA ORAZ MAKSYMALNA KWOTA ZADŁUŻENIA NA
KONIEC ROKU W STOSUNKU DO DOCHODÓW**

I. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE WOLNYCH ŚRODKÓW

DOCHODY				2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
inflacja		Założenia wzrostu		8,6%	3,6%	0,8%	1,7%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
wzrost PKB		w latach projektowanych		4,7%	1,0%	1,4%	3,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%
	% infl.	% PKB	stały	historyczny	historyczny	historyczny	historyczny	historyczny	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany
Podatki i opłaty lokalne				1 077 635	1 402 069	1 613 855	1 786 587	1 769 316	1 740 423	1 775 231	1 810 736	1 846 950	1 883 889	1 921 567	1 959 998	1 999 198	2 039 182	2 079 966
Podatek rolny				193 122	217 247	216 987	234 143	237 923	239 390	244 178	249 061	254 043	259 123	264 306	269 592	274 984	280 484	286 093
od osób prawnych		100%	0%	0%	548	500	597	505	0	530	541	551	562	574	585	609	621	633
od osób fizycznych		100%	0%	0%	192 574	216 747	216 390	233 638	237 923	238 860	243 637	248 510	253 480	258 550	263 721	268 995	274 375	279 863
Podatek leśny				25 454	29 273	30 116	41 281	41 289	44 400	45 288	46 194	47 118	48 060	49 021	50 002	51 002	52 022	53 062
od osób prawnych		100%	0%	0%	17 772	19 597	19 893	19 144	0	19 671	20 064	20 466	20 875	21 293	21 718	22 153	22 596	23 048
od osób fizycznych		100%	0%	0%	7 682	9 676	10 223	22 137	41 289	24 729	25 224	25 728	26 243	26 767	27 303	27 849	28 406	28 974
Podatek od nieruchomości				707 632	1 022 192	1 219 890	1 362 136	1 335 268	1 305 639	1 331 752	1 358 387	1 385 555	1 413 266	1 441 531	1 470 362	1 499 769	1 529 764	1 560 359
od osób prawnych		100%	0%	0%	553 528	821 127	802 241	1 012 944	0	982 477	1 002 127	1 022 169	1 042 612	1 063 465	1 084 734	1 106 429	1 128 557	1 151 128
od osób fizycznych		100%	0%	0%	154 104	201 065	417 649	349 192	1 335 268	323 162	329 625	336 218	342 942	349 801	356 797	363 933	371 212	378 636
Podatek od środków transportowych				26 323	30 600	42 003	41 712	65 957	60 000	61 200	62 424	63 672	64 946	66 245	67 570	68 921	70 300	71 706
od osób prawnych		100%	0%	0%	2 141	2 030	2 950	2 700	0	12 690	12 944	13 203	13 467	13 736	14 011	14 291	14 577	14 868
od osób fizycznych		100%	0%	0%	24 182	28 570	39 053	39 012	65 957	47 310	48 256	49 221	50 206	51 210	52 234	53 279	54 344	55 431
Opłaty lokalne				100%	0%	0%	17 187	27 459	37 534	29 178	21 532	27 423	27 971	28 531	29 102	29 684	30 277	30 883
Podatek od spadków i darowizn				100%	0%	0%	3 027	3 084	328	1 239	2 271	1 000	1 020	1 040	1 061	1 082	1 104	1 126
Wpływy z karty podatkowej		100%	0%	0%	19 444	5 160	2 613	4 070	2 975	3 500	3 570	3 641	3 714	3 789	3 864	3 942	4 020	4 101
Opłata skarbowa		100%	0%	0%	78 096	14 454	7 836	8 724	10 195	8 000	8 160	8 323	8 490	8 659	8 833	9 009	9 189	9 373
Odsetki od nieterminowych wpłat		100%	0%	0%	6 312	7 498	7 211	7 749	6 707	5 300	5 406	5 514	5 624	5 737	5 852	5 969	6 088	6 210
Opłata eksploatacyjna		100%	0%	0%	1 038	145	411	4 822	1 736	1 771	1 806	1 842	1 879	1 916	1 955	1 994	2 034	2 074
Podatek od czynności cywilno-prawnych		100%	0%	0%	0	44 957	48 926	51 533	43 465	44 000	44 880	45 778	46 693	47 627	48 580	49 551	50 542	51 553
Udziały w podatkach budżetu państwa				736 753	575 361	530 407	577 365	840 521	934 889	953 587	972 659	992 112	1 011 954	1 032 193	1 052 837	1 073 894	1 095 371	1 117 279
pod. doch. od osób fizycznych		100%	0%	0%	731 217	569 342	526 047	570 298	833 328	927 889	946 447	965 376	984 683	1 004 377	1 024 464	1 044 954	1 065 853	1 087 170
pod. doch. od osób prawnych		100%	0%	0%	5 536	6 019	4 360	7 067	7 193	7 000	7 140	7 283	7 428	7 577	7 729	7 883	8 041	8 202
Dochody z majątku gminy				232 946	195 857	103 613	119 398	116 563	158 621	159 193	159 829	160 529	161 292	162 120	163 012	163 969	164 992	166 079
Dochody z najmu i dzierżawy składników majątk.				37 501	73 534	79 784	89 835	86 210	68 000	69 360	70 747	72 162	73 605	75 077	76 579	78 111	79 673	81 266
Sprzedaż mienia, wyrobów i składników majątk.		-100%	0%	0%	188 370	115 343	16 788	22 780	5 103	65 000	63 700	62 426	61 177	59 954	58 755	57 580	56 428	55 300
Zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste		100%	0%	0%	7 075	6 980	7 041	6 783	6 700	6 700	6 834	6 971	7 110	7 252	7 397	7 545	7 696	7 850
Dobrowolne wpłaty ludności na inwestycje		100%	0%	0%	0	0	0	0	18 550	18 921	19 299	19 685	20 079	20 481	20 890	21 308	21 734	22 169
Pozostałe dochody				138 306	170 404	198 582	170 064	110 874	102 421	104 469	106 559	108 690	110 864	113 081	115 343	117 650	120 003	122 403
Grzywny i kary pieniężne		100%	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu		100%	0%	0%	75 129	75 233	68 214	64 236	64 303	64 000	65 280	66 586	67 917	69 276	70 661	72 074	73 516	74 986
Odsetki od środków na rach. bank.		100%	0%	0%	11 114	39 192	6 169	1 334	5 659	1 500	1 530	1 561	1 592	1 624	1 656	1 689	1 723	1 793
Spadki, zapisy i darowizny (nie na inwestycje)		100%	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nadwyżki zakładów budżetowych		100%	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wpływy z usług	100%	0%	0%	38 868	50 157	119 083	30 270	28 138	27 500	28 050	28 611	29 183	29 767	30 362	30 969	31 589	32 221	32 865
Różne opłaty	100%	0%	0%	11 639	1 888	1 514	70 904	4 250	2 500	2 550	2 601	2 653	2 706	2 760	2 815	2 872	2 929	2 988
Różne dochody	100%	0%	0%	1 556	3 934	3 602	3 320	2 325	900	918	936	955	974	994	1 014	1 034	1 054	1 076
Różne rozliczenia i wpływy do wyjaśnienia	100%	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opłata administracyjna za czynności urzędowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	6 179	6 000	6 120	6 242	6 367	6 495	6 624	6 757	6 892	7 030	7 171
Dywidendy i kwoty uzyskane ze zbycia praw majątkowych	100%	0%	0%	0	0	0	0	21	21	21	22	22	23	23	24	24	25	25
Subwencje ogólne z budżetu państwa				3 297 795	3 733 162	4 221 709	4 647 496	5 267 685	4 847 408	4 944 356	5 043 243	5 144 108	5 246 990	5 351 930	5 458 969	5 568 148	5 679 511	5 793 101
Subwencja podstawowa (≈RÓWNOWAŻĄCA)	100%	0%	0%	748 289	742 350	771 378	832 358	23 480	39 352	40 139	40 942	41 761	42 596	43 448	44 317	45 203	46 107	47 029
Subwencja oświatowa	100%	0%	0%	2 281 352	2 667 271	3 132 952	3 499 635	3 470 534	3 117 262	3 179 607	3 243 199	3 308 063	3 374 225	3 441 709	3 510 543	3 580 754	3 652 369	3 725 417
Subwencja rekompensująca (≈WYRÓWNAWCZA)	100%	0%	0%	268 154	323 541	317 379	315 503	1 773 671	1 690 794	1 724 610	1 759 102	1 794 284	1 830 170	1 866 773	1 904 109	1 942 191	1 981 035	2 020 655
Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące				1 245 454	1 016 757	1 154 186	871 831	1 089 337	1 291 901	1 317 739	1 344 094	1 370 976	1 398 395	1 426 363	1 454 890	1 483 988	1 513 668	1 543 941
Zlecone (par. 201)	100%	0%	0%	886 212	941 585	1 006 164	801 238	1 015 842	1 115 710	1 138 024	1 160 785	1 184 000	1 207 680	1 231 834	1 256 471	1 281 600	1 307 232	1 333 377
Realiz. na podst. poroz. z org. admin.rząd (par.202)	100%	0%	0%	0	2 000	0	4 781	1 600	1 632	1 665	1 698	1 732	1 767	1 802	1 838	1 875	1 912	1 950
Na realizację własnych zadań bieżących (par. 203)	100%	0%	0%	328 882	44 762	116 572	63 812	48 896	151 100	154 122	157 204	160 349	163 555	166 827	170 163	173 566	177 038	180 578
Realiz. na podst. poroz. między j.s.t.	100%	0%	0%	14 120	9 615	3 500	2 000	22 999	23 459	23 928	24 407	24 895	25 393	25 901	26 419	26 947	27 486	28 036
Środki pozyskane z innych źródeł (par. 270)	100%	0%	0%	16 240	18 795	27 950	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Środki na realizację inwestycji				140 221	49 190	275 573	250 000	63 557	311 641	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa i samorządu woj.	x	x	x	0	0	0	0	6 557	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Środki pozabudżetowe	x	x	x	140 221	49 190	275 573	250 000	57 000	311 641	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przychody uzyskiwane po realizacji inwestycji									0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DOCHODY RAZEM				6 869 110	7 142 800	8 097 925	8 422 741	9 257 852	9 387 304	9 254 576	9 437 119	9 623 365	9 813 385	10 007 254	10 205 049	10 406 847	10 612 727	10 822 769

B. PROJEKCJA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH

WYDATKI				2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
inflacja		Założenia wzrostu		9,8%	8,6%	3,6%	0,8%	1,7%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
wzrost PKB		w latach projektowanych		4,1%	4,7%	1,0%	1,4%	3,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%
	% infl.	% PKB	stały	historyczny	historyczny	historyczny	historyczny	historyczny	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany	projektowany
Rolnictwo i Leśnictwo				75 518	26 477	19 123	202 580	19 379	19 766	20 162	20 565	20 976	21 396	21 824	22 260	22 705	23 159	23 623
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi		100%	0%	0%	75 518	26 477	19 123	202 580	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe		100%	0%	0%	0	0	0	19 379	19 766	20 162	20 565	20 976	21 396	21 824	22 260	22 705	23 159	23 623
Inwestycje		X	x	x	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Transport i Łączność				197 367	43 584	345 427	323 072	883 371	66 964	68 303	69 670	71 063	72 484	73 934	75 413	76 921	78 459	80 028
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi		100%	0%	0%	197 367	43 584	345 427	323 072	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe		100%	0%	0%	0	0	0	65 651	66 964	68 303	69 670	71 063	72 484	73 934	75 413	76 921	78 459	80 028
Inwestycje		X	x	x	0	0	0	817 720	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Gospodarka Mieszkaniowa				12 299	45 865	59 844	58 586	58 735	59 910	61 108	62 330	63 577	64 848	66 145	67 468	68 818	70 194	71 598
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi		100%	0%	0%	12 299	45 865	59 844	58 586	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe		100%	0%	0%	0	0	0	58 735	59 910	61 108	62 330	63 577	64 848	66 145	67 468	68 818	70 194	71 598
Inwestycje		X	x	x	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Działalność usługowa				5 914	3 672	30	4 781	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi		100%	0%	0%	5 914	3 672	30	4 781	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe		100%	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje		X	x	x	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Administracja Publiczna				827 842	897 686	1 044 973	1 072 132	1 135 274	1 157 979	1 181 139	1 204 762	1 228 857	1 253 434	1 278 503	1 304 073	1 330 154	1 356 757	1 383 893
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi		100%	0%	0%	827 842	897 686	1 044 973	1 072 132	831 126	847 748	864 703	881 997	899 637	917 630	935 983	954 702	973 796	993 272
Pozostałe wydatki rzeczowe		100%	0%	0%	0	0	0	320 445	326 853	333 391	340 058	346 859	353 797	360 873	368 090	375 452	382 961	390 620
Inwestycje		x	x	x	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Urzędy Naczelnych Organów Władzy, Kontroli i Sądownictwa				10 806	13 369	26 262	19 689	14 846	15 143	15 446	15 755	16 070	16 391	16 719	17 053	17 394	17 742	18 097
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi		100%	0%	0%	10 806	13 369	26 262	19 689	694	708	722	737	751	766	782	797	813	830
Pozostałe wydatki rzeczowe		100%	0%	0%	0	0	0	14 152	14 435	14 724	15 018	15 318	15 625	15 937	16 256	16 581	16 913	17 251
Inwestycje		x	x	x	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx

Bezpieczeństwa Publ. i Ochr.Przeciwpoż.				73 169	46 627	72 066	75 382	67 394	68 742	70 117	71 519	72 949	74 408	75 896	77 414	78 963	80 542	82 153
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	73 169	46 627	72 066	75 382	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	67 394	68 742	70 117	71 519	72 949	74 408	75 896	77 414	78 963	80 542	82 153
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Różne rozliczenia				0	10 000	0	121 500	390 705	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205
Wynagrodzenia (z narzutami)	0%	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe	0%	0%	0%	0	10 000	0	30 000	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205	386 205
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	91 500	4 500	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Oświata i Wychowanie				3 031 955	3 228 581	3 865 019	3 857 512	4 753 670	4 848 743	4 945 718	5 044 632	5 145 525	5 248 435	5 353 404	5 460 472	5 569 681	5 681 075	5 794 697
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	3 031 955	3 228 581	3 865 019	3 857 512	3 784 568	3 860 260	3 937 465	4 016 214	4 096 539	4 178 469	4 262 039	4 347 279	4 434 225	4 522 910	4 613 368
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	969 101	988 483	1 008 253	1 028 418	1 048 986	1 069 966	1 091 365	1 113 193	1 135 456	1 158 166	1 181 329
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Ochrona Zdrowia				75 125	75 094	69 638	64 234	64 303	65 589	66 901	68 239	69 603	70 996	72 415	73 864	75 341	76 848	78 385
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	75 125	75 094	69 638	64 234	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	64 303	65 589	66 901	68 239	69 603	70 996	72 415	73 864	75 341	76 848	78 385
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Opieka Społeczna				1 016 496	1 023 646	1 067 362	999 651	1 254 765	1 265 755	1 291 070	1 316 892	1 343 230	1 370 094	1 397 496	1 425 446	1 453 955	1 483 034	1 512 695
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	1 016 496	1 023 646	1 067 362	999 651	283 865	289 542	295 333	301 240	307 265	313 410	319 678	326 072	332 593	339 245	346 030
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	957 071	976 213	995 737	1 015 652	1 035 965	1 056 684	1 077 818	1 099 374	1 121 362	1 143 789	1 166 665
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	13 828	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Edukacyjna Opieka Wychowawcza				537 442	659 822	830 292	710 701	189 285	193 071	196 932	200 871	204 888	208 986	213 166	217 429	221 778	226 213	230 737
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	537 442	659 822	830 292	710 701	159 857	163 054	166 315	169 641	173 034	176 495	180 025	183 625	187 298	191 044	194 865
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	29 428	30 017	30 617	31 229	31 854	32 491	33 141	33 804	34 480	35 169	35 873
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Gospodarka Komunalna i Ochr. Środ.				460 606	510 735	461 318	485 221	647 772	429 702	438 296	447 062	456 003	465 123	474 426	483 914	493 592	503 464	513 534
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	460 606	510 735	461 318	485 221		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	421 276	429 702	438 296	447 062	456 003	465 123	474 426	483 914	493 592	503 464	513 534
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	226 495	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Kultura i Ochrona				235 700	251 490	288 700	295 500	292 600	298 452	304 421	310 509	316 720	323 054	329 515	336 105	342 828	349 684	356 678

Dziedzictwa Narod.																		
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	235 700	251 490	288 700	295 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	292 600	298 452	304 421	310 509	316 720	323 054	329 515	336 105	342 828	349 684	356 678
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Kultura Fizyczna i Sport				34 049	57 182	49 757	56 000	55 999	57 119	58 261	59 427	60 615	61 828	63 064	64 325	65 612	66 924	68 263
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	34 049	57 182	49 757	56 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	55 999	57 119	58 261	59 427	60 615	61 828	63 064	64 325	65 612	66 924	68 263
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Pobór podatków (od 2004 roku)				0	0	0	0	37 112	37 854	38 611	39 383	40 171	40 974	41 794	42 630	43 482	44 352	45 239
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	0	0	0	0	26 378	26 906	27 444	27 993	28 553	29 124	29 706	30 300	30 906	31 524	32 155
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	10 733	10 948	11 167	11 390	11 618	11 851	12 088	12 329	12 576	12 827	13 084
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Pozostała zadania w zakresie polityki społecznej				0	0	0	0	22 999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	100%	0%	0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki rzeczowe	100%	0%	0%	0	0	0	0	5 484	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	x	x	x	0	0	0	0	17 515	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odsetki od kredytów i pożyczek po zakończeniu inwestycji				0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Odsetki od kredytów na potrzeby bieżące				0	0	0	0	0	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
WYDATKI NA ZADANIA ZLECONE				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WYDATKI NA INWESTYCJE (RAZEM) - lata projekcji				xxx	xxx	xxx	xxx	xxx		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty eksploatacji inwestycji				xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki razem				6 594 288	6 883 830	8 199 811	8 225 041	9 497 503	8 584 789	8 756 485	8 931 615	9 110 247	9 292 452	9 478 301	9 667 867	9 861 224	10 058 449	10 259 618

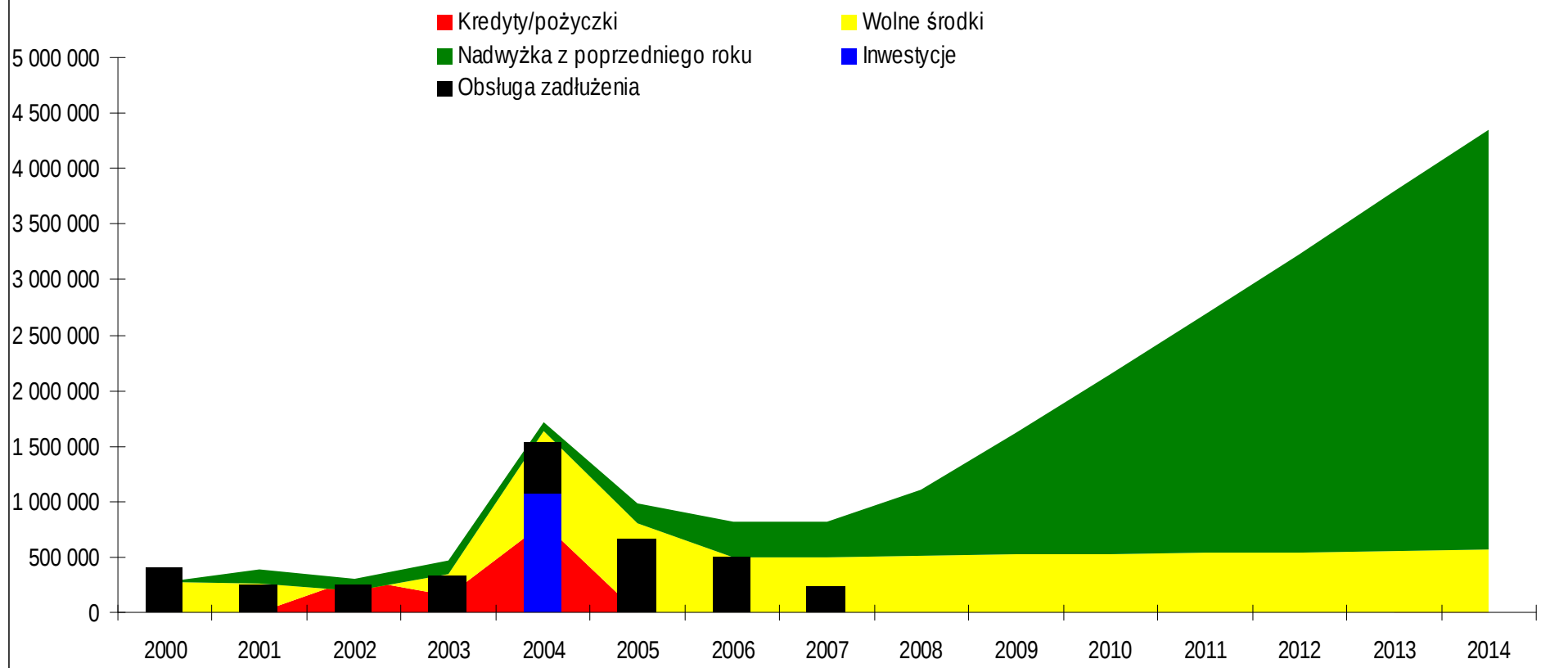
C. PROJEKCJA PRZEPŁYWÓW FINANSOWYCH

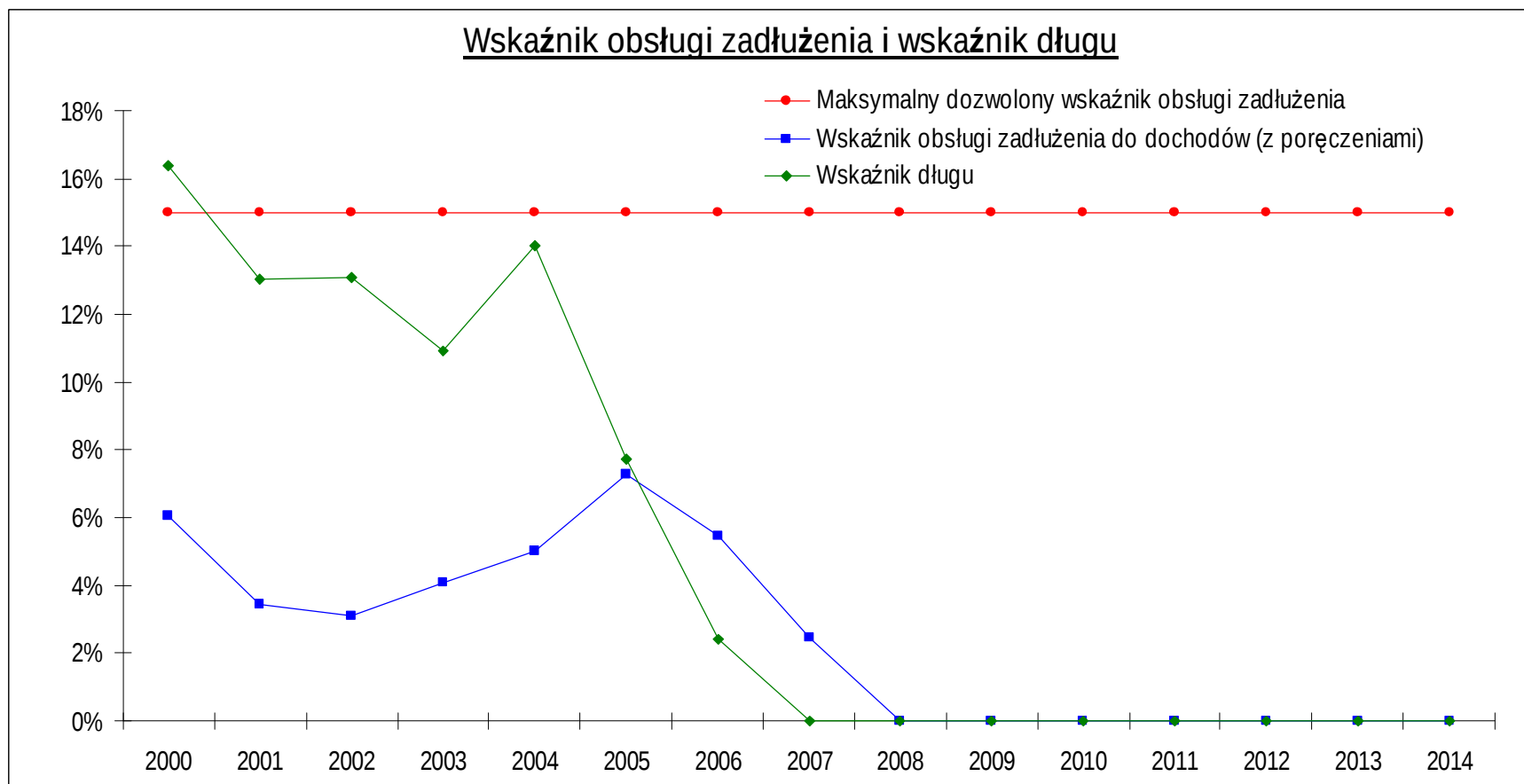
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody:	6 869 110	7 142 800	8 097 925	8 422 741	9 257 852	9 387 304	9 254 576	9 437 119	9 623 365	9 813 385	10 007 254	10 205 049	10 406 847	10 612 727	10 822 769
Subwencje, dotacje, środki pozabudżetowe	4 683 470	4 799 109	5 651 468	5 769 327	6 420 579	6 450 950	6 262 095	6 387 337	6 515 084	6 645 385	6 778 293	6 913 859	7 052 136	7 193 179	7 337 043
Subwencje ogólne z budżetu państwa	3 297 795	3 733 162	4 221 709	4 647 496	5 267 685	4 847 408	4 944 356	5 043 243	5 144 108	5 246 990	5 351 930	5 458 969	5 568 148	5 679 511	5 793 101
Dotacje i środki pozabudżetowe na zad. bież.	1 245 454	1 016 757	1 154 186	871 831	1 089 337	1 291 901	1 317 739	1 344 094	1 370 976	1 398 395	1 426 363	1 454 890	1 483 988	1 513 668	1 543 941
Środki na realizację inwestycji	140 221	49 190	275 573	250 000	63 557	311 641	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0	6 557	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
środki pozabudżetowe	140 221	49 190	275 573	250 000	57 000	311 641	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dochody własne gminy	2 185 640	2 343 691	2 446 457	2 653 414	2 837 273	2 936 354	2 992 481	3 049 782	3 108 281	3 167 999	3 228 961	3 291 190	3 354 711	3 419 548	3 485 727
Podatki i opłaty lokalne	1 077 635	1 402 069	1 613 855	1 786 587	1 769 316	1 740 423	1 775 231	1 810 736	1 846 950	1 883 889	1 921 567	1 959 998	1 999 198	2 039 182	2 079 966
Udziały we wpływach z podatku dochodowego	736 753	575 361	530 407	577 365	840 521	934 889	953 587	972 659	992 112	1 011 954	1 032 193	1 052 837	1 073 894	1 095 371	1 117 279
Dochody z majątku gminy	232 946	195 857	103 613	119 398	116 563	158 621	159 193	159 829	160 529	161 292	162 120	163 012	163 969	164 992	166 079
Pozostałe dochody	138 306	170 404	198 582	170 064	110 874	102 421	104 469	106 559	108 690	110 864	113 081	115 343	117 650	120 003	122 403
Wydanki bieżące:	6 594 288	6 883 830	8 199 811	8 225 041	8 421 944	8 584 789	8 756 485	8 931 615	9 110 247	9 292 452	9 478 301	9 667 867	9 861 224	10 058 449	10 259 618
Wynagrodzenia (z narzutami)	6 594 288	6 883 830	8 199 811	8 225 041	5 070 192	5 171 596	5 275 028	5 380 528	5 488 139	5 597 902	5 709 860	5 824 057	5 940 538	6 059 349	6 180 536
Pozostałe wydatki rzeczowe	0	0	0	0	3 351 752	3 413 193	3 481 457	3 551 086	3 622 108	3 694 550	3 768 441	3 843 810	3 920 686	3 999 100	4 079 082
Wolne Środki	274 822	258 970	-101 886	197 700	835 908	802 514	498 091	505 505	513 118	520 933	528 953	537 182	545 623	554 278	563 152
Obsługa zadłużenia	408 086	242 861	242 822	334 796	460 329	659 219	503 992	231 805	0	0	0	0	0	0	0
raty kapitałowe	320 608	177 700	189 700	282 700	407 100	585 647	477 092	224 805	0	0	0	0	0	0	0
odsetki od kredytów/pożyczek	87 478	65 161	53 122	52 096	53 229	73 572	26 900	7 000	0	0	0	0	0	0	0
Wolne środki na inwestycje	-133 264	16 109	-344 708	-137 096	375 579	143 295	-5 901	273 700	513 118	520 933	528 953	537 182	545 623	554 278	563 152
Inwestycje (bez odsetek w trakcie realizacji)						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wolne środki po inwestycjach	-133 264	16 109	-344 708	-137 096	-699 979		-5 901	273 700	513 118	520 933	528 953	537 182	545 623	554 278	563 152
Kredyty/pożyczki otrzymane	0	0	300 000	150 000	803 944	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Roczne przepływy gotówki netto	-133 264	16 109	-44 708	12 904	103 965	143 295	-5 901	273 700	513 118	520 933	528 953	537 182	545 623	554 278	563 152
Stan środków pieniężnych na koniec roku	122 690	102 242	118 351	73 137	177 102	320 397	314 496	588 195	1 101 313	1 622 246	2 151 199	2 688 381	3 234 004	3 788 282	4 351 434
Nadwyżka/deficyt budżetowy	274 822	258 970	-101 886	197 700	-239 650	728 942	471 191	498 505	513 118	520 933	528 953	537 182	545 623	554 278	563 152

D. WSKAŹNIKI

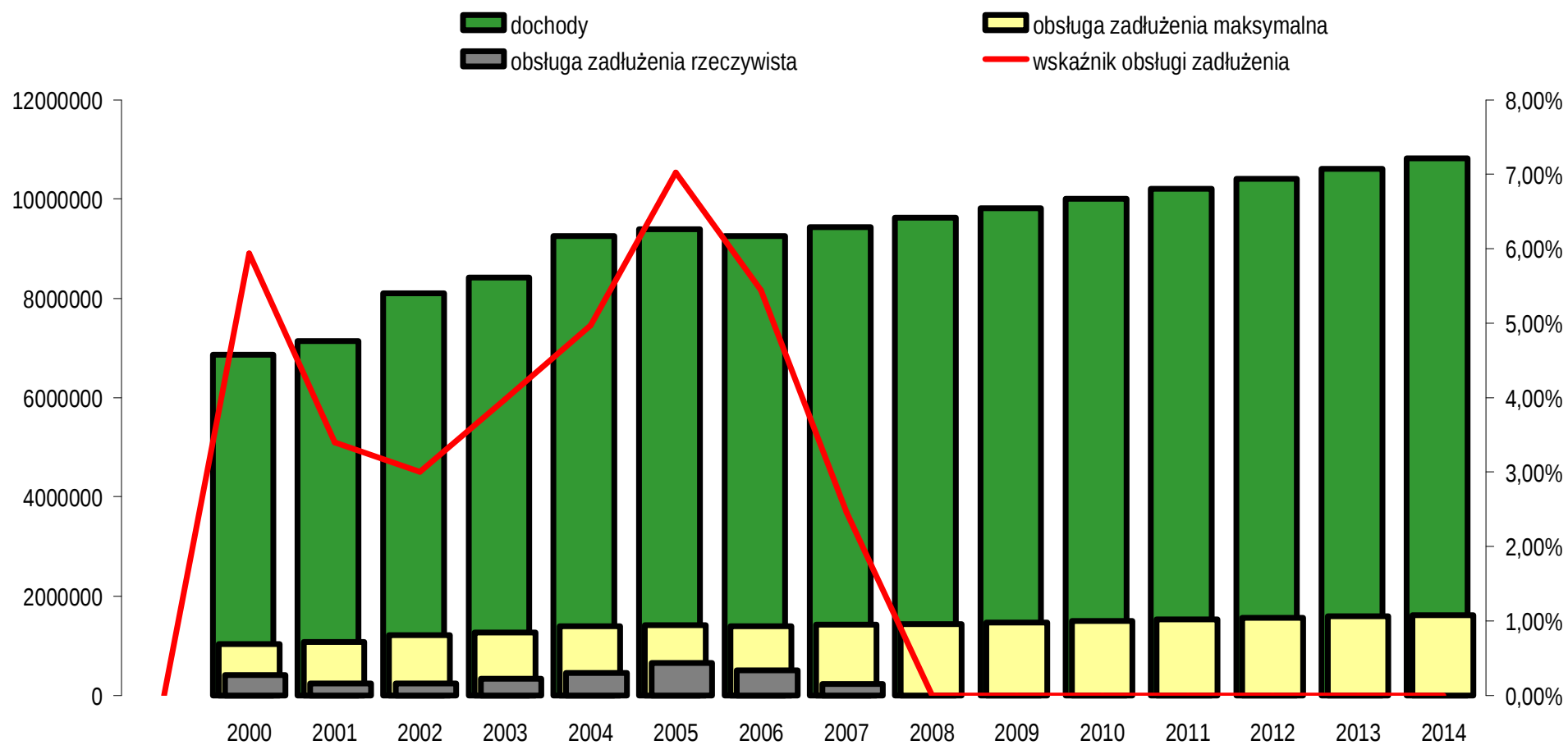
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obsługa obsługi zadłużenia do dochodów	5,9%	3,4%	3,0%	4,0%	5,0%	7,0%	5,4%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Wskaźnik długu do dochodów	16,1%	13,0%	12,6%	10,6%	13,9%	7,5%	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dynamika dochodów	4,0%	13,4%	4,0%	9,9%	1,4%	-1,4%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	3,1%
Dynamika dochodów własnych		7,2%	4,4%	8,5%	6,9%	3,5%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%
Dynamika wydatków bieżących		4,4%	19,1%	0,3%	2,4%	1,9%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Roczne przepływy gotówki jako % dochodów	-1,9%	0,2%	-0,6%	0,2%	1,1%	1,5%	-0,1%	2,9%	5,3%	5,3%	5,3%	5,3%	5,2%	5,2%	5,2%
Stan środków pien. na koniec roku jako % dochodów	1,8%	1,4%	1,5%	0,9%	1,9%	3,4%	-7,4%	-4,4%	1,0%	6,3%	11,5%	16,5%	21,4%	26,2%	30,9%
Stan środków pien. na koniec roku jako % doch. wł.	5,6%	4,4%	4,8%	2,8%	6,2%	10,9%	-23,0%	-13,6%	3,2%	19,5%	35,6%	51,2%	66,5%	81,5%	96,1%
Wolne środki jako % dochodów	4,0%	3,6%	-1,3%	2,3%	9,0%	8,5%	5,4%	5,4%	5,3%	5,3%	5,3%	5,3%	5,2%	5,2%	5,2%
Wolne środki jako % dochodów własnych	12,6%	11,0%	-4,2%	7,5%	29,5%	27,3%	16,6%	16,6%	16,5%	16,4%	16,4%	16,3%	16,3%	16,2%	16,2%

Analiza możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej

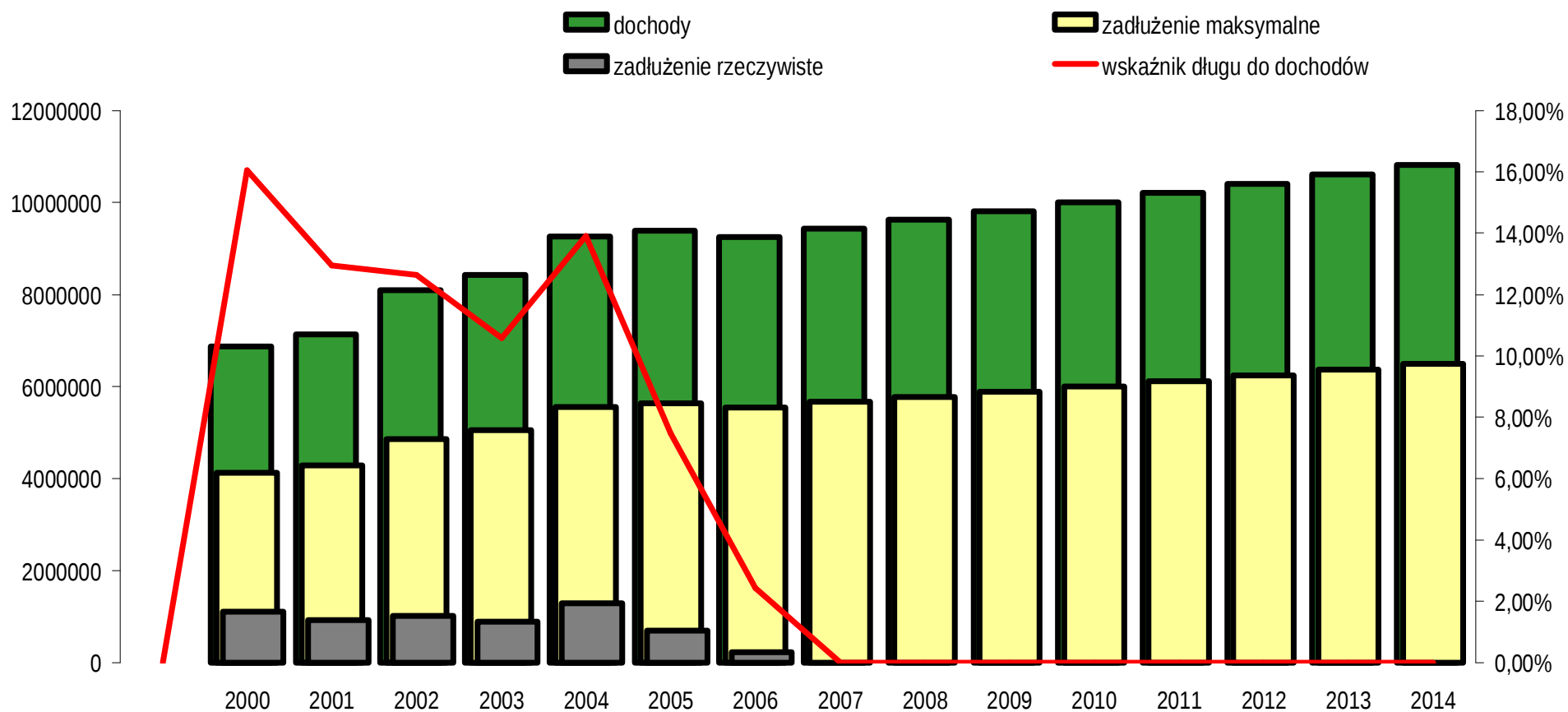




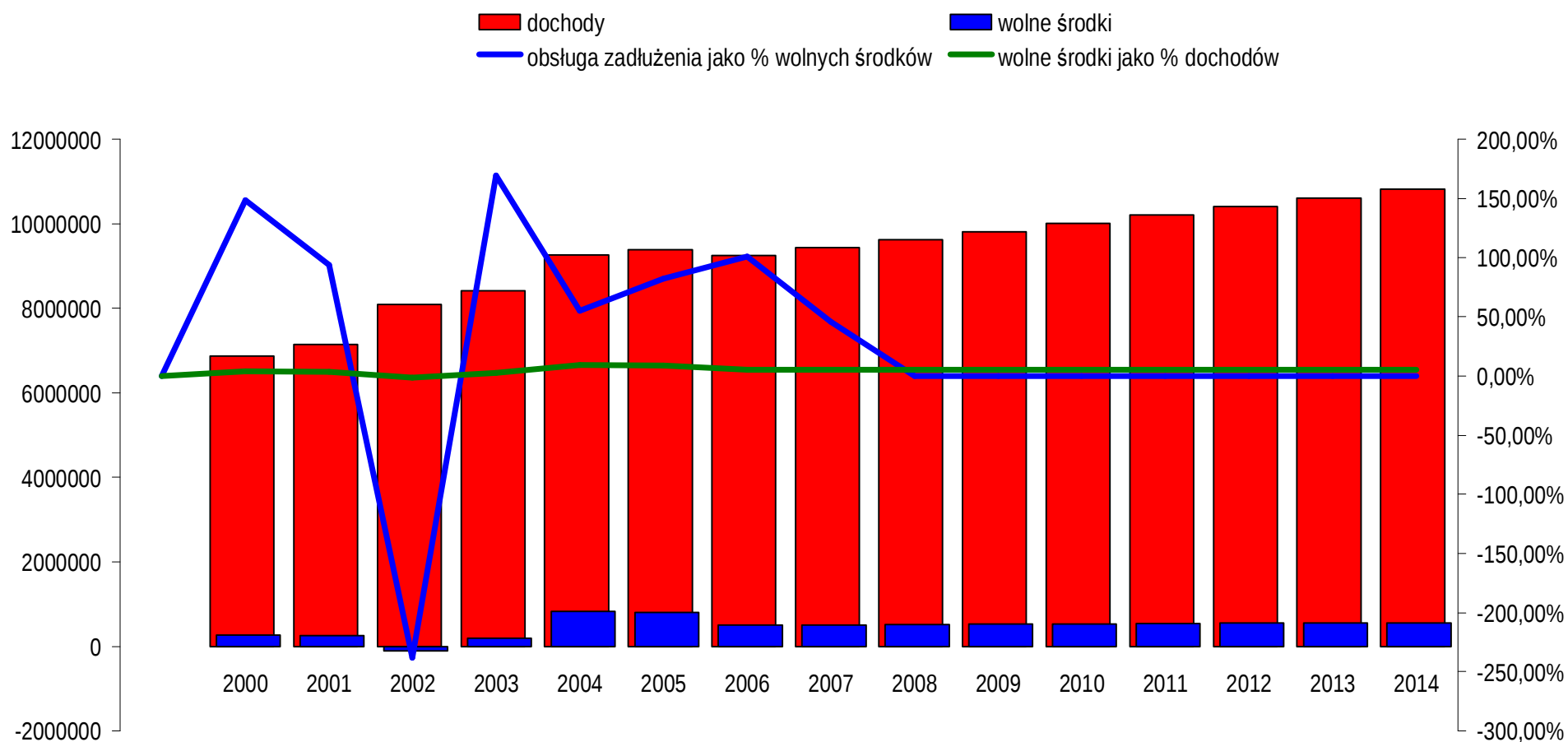
Rzeczywista oraz maksymalna obsługa zadłużenia w stosunku do dochodów



Rzeczywista oraz maksymalna kwota zadłużenia na koniec roku
w stosunku do dochodów



Wskaźniki dotyczące wolnych środków



Przewodniczący Rady Miejskiej w Dobrej: /-/ *Eugeniusz Żerkowski*